

POLSKA

Redakcja i Administracja: Krak. Przedm. 71. Tel. Redakcji 503-59. Administracji 240-15. P.K.O. 19-110

Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

OLIWA WYPŁYNIE

Prasa żydowska i masońska dziś już z całą pewnością twierdzą, że żadnego ubliżenia procesji Bożego Ciała we Lwowie ze strony młodzieży żydowskiej nie było. Oczywiście w tych warunkach nietylko niema mowy o ukaraniu sprawców zniewagi, ale przeciwnie ukarani muszą być wszyscy, którzy wiadomość o tym wypadku rozpowszechniali. Dlatego też żydowski „Hajnt“ domaga się reorganizacji służby wewnętrzno-politycznej PAT'a, gdyż agencja ta, stać się miała narzędziem propagandy antysemitycznej. Żydzi tak łatwo ogłoszenia przez PAT. komunikatu o zajściu na procesji nie przebaczą. To samo pismo domaga się również udziału przedstawicieli żydowskich w śledztwie. Słowem jest to coś w rodzaju ultimatum austriackiego do Serbji w 1914 roku.

By cokolwiek ochłodzić gorące głowy tych, którzy utrzymują że „nic nie było—warto przytoczyć za „Głosem Narodu“ z dnia 8 b. m. oświadczenie lwowskiego Wydziału Bezpieczeństwa Urzędu Wojewódzkiego, które brzmi:

— „...ukończono dochodzenia policyjne, które stwierdziły, że bezsprzecznie zachowanie się uczniów i uczennic gimnazjum żydowskiego przy ul. Zygmuntowskiej było wysoce nietaktowne: rozlegały się wrzaski, piski, a nawet z jednego z okien słychać było refren frywolnej piosenki kabaretowej, co wszystko razem mogło wywołać zgorszenie u uczestników procesji i być zrozumiane jako rozmyslna prowokacja. Nie zdołano jednak w dochodzeniach dostatecznie stwierdzić prawdziwości zapodań niektórych osób, jakoby z okien gimnazjum rzucono na procesję odłamkami tynku, chleba, pluto i t. d., jakkolwiek wobec niesforności młodzieży i stwierdzonego braku nadzoru ze strony grona nauczycielskiego nie jest wykluczone, że ktoś z młodzieży wyrzucił z okna z psoty jakiś drobny przedmiot“.

Cóż, panowie masoni, mamy nie wierzyć temu oświadczeniu?

A dalej powoływanie się na ks. proboszcza Rokickiego przez pisma żydowskie zawiodło. Okazało się, że cały wywiad był zmyślony. Nieprawdą też było oświadczenie żydów, iż ks. Biskup Lisowski miał wyrazić rabinom ubolewanie z powodu zajść... Pozostaje więc naszej masonerii środek ostateczny, wmawianie w społeczeństwo, że we Lwowie młodzież polska... walczy z państwowością polską (Patrz „Przegląd Wieczorny“ z d. 9 b. m.).

Wgółem cała sprawa lwowska świadczy najwyraźniej, iż obóz masoński w Polsce zupełnie stracił głowę i nie rozumie, co się dzieje.

Jeśli obóz ten chce prowadzić walkę z młodzieżą akademicką, która rzekomo jest podburzana przez jedną z partji opozycyjnych, musi sobie zapamiętać jedną prawdę: nie było jeszcze wypadku w dziejach, by ktoś prowadzący walkę z tą młodzieżą wygrał. Zalecamy więc oględność i wstrzeźliwość.

A potem, raz jeszcze podkreślając, że potępiamy gwałty wszelkiego rodzaju i przez kogokolwiek bądź popełniane, nie możemy jednakże przeoczyć tego stanu zdenerwowania, jaki daje się wyczuwać w całym społeczeństwie polskim, w wielu ważnych sprawach nie mającego żadnego głosu w życiu politycznym. Wrażliwość tego społeczeństwa jest podniecona.

PO RATYFIKACJI UKŁADU LATER.

RZYM. (A.W.). — Uroczystość wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układów laterańskich między Kardynałem Gasparim a Mussolinim wywołała ogólne zadowolenie i radość. Ludność Rzymu manifestowała na cześć Papieża i Mussolini'ego. Przebieg samej uroczystości oraz nastroje panujące w Rzymie wskazują, iż przebrzmiały już bez większego echa ostatnie wystąpienia Mussolini'ego i odpowiedź Papieża. Prasa zagraniczna znacznie fakty te wyolbrzymia, natomiast w prasie włoskiej nie wywołały one daleko idących komentarzy. Nastąpiło ogólne uspokojenie i dzisiejsza uroczystość niewątpliwie otwiera nowy etap stosunków między Watykanem a Kwirynalem. Po raz pierwszy od roku 1870 Najwyż-

szy Dostojnik Kościoła stanął poza obrębem państwa włoskiego, we własnym państwie kościelnym „Citta Vaticano“.

RZYM. (PAT.). — Król Wiktor Emanuel wystosował do Papieża depezę następującą: „Jestem wzruszony uprzejmą depezą, którą przesłała mi Wasza Świątobliwość w chwili wymiany ratyfikacji układu laterańskiego. Podzielim pragnienia Waszej Świątobliwości i zanoszę do Boga prośbę, żeby akt dzisiejszy rozpoznał nową szczęśliwą erę w stosunkach pomiędzy państwem a Kościołem. Wraz z J. K. M. Królową i naszą rodziną zasylam Waszej Świątobliwości podziękowanie za błogosławieństwo, którego nam udzieliła. Wiktor Emanuel“.

ECHA PODRÓŻY MIN. ZALESKIEGO

PRAGA. (PAT.). — Na zakończenie dyskusji nad exposé Ministra Spraw Zagranicznych w komisji Spraw Zagranicznych senatu, ponownie zabrał głos Minister Bienesz, oświadczając m. in., że podróż Ministra Zaleskiego do Buda-

pesztu niewątpliwie jest związana z możliwością zmiany konstelacji politycznych Europy środkowej. Nie należy jednak przywiązywać do tych kombinacji szerszego znaczenia, niż one w istocie posiadają.

POLSKIE PRZEDSTAWIENIA W OPOLU

BERLIN. (PAT.). — „Frankfurter Ztg.“ donosi z Wrocławia, że nowe przedstawienia Teatru Polskiego w Opolu odbędą się już prawdopodobnie w ciągu czerwca. Dziennik donosi, że odnośne czynniki urzędowe już pozwoleń udzieliły i wyrażają nadzieje, że czynniki miejskie w Opolu nie będą miały przeciwko temu żadnych zastrzeżeń.

„Frankfurter Ztg.“ podkreśla, że Opole będzie miało najlepszą okazję do zrehabilitowania swej nadwyreżonej przez wykroczenia nacjonalistów opinji i wyraża nadzieję, że nie zaszkodziłoby, gdyby władze niemieckie i koła towarzyskie Opolu wzięły w tem przedstawieniu udział, dając mu przez to charakter zwykły przy wymianie kulturalnych przedstawień pomiędzy krajami.

Z LIGI NARODÓW

MADRYT. (A.W.). — Przedstawiciele Jugosławji, Czechosłowacji i Grecji odbyli wczoraj dłuższą konferencję poświęconą sprawie mniejszości narodowych. Na konferencji tej zastanawiano się nad taktyką jakiej trzymać się należy wobec ożywionej akcji w zagadnieniu mniejszości, którą rozwija w Madrycie w obecno-

ści Stresemanna niemiecki Podsekretarz Stanu von Schubert. Również przedstawiciel Bułgarii Minister Burow i węgierski Premier hr. Bethlen prowadzą za kulisami ożywione rokowania. Z wielkiem zainteresowaniem oczekuje się w Madrycie włoskiego Podsekretarza Stanu, Grandiego.

a to co się stało na procesji Bożego Ciała we Lwowie, wszystkich Polaków, nie masonów, boli.

Pewne koła ogarnął wprost paniczny strach przed Ligą Narodów, ludzie ci gotowi są domagać się od władz niemal drakońskich zarządzeń przeciw młodzieży akademickiej. Mniej zdenerwowania, panowie. Władze ostro tłumili demonstracje młodzieży, więc o tolerowaniu wyśtań przeciwżydowskich władze nasze nie mogą być oskarżane. Ale czyż sprawa lwowska nie jest okazją przedstawienia areopagowi narodów jakie mamy kochane mniejszości. Można by przytem poza sprawą procesji lwowskiej opowiedzieć, jak to w Wilnie młodzież żydowska zrywała napisy z nazwami polskimi ulic, czem się chwaliła miejscowa żargonówka i jak w Baranowiczach strajkiem w gimnazjum żydowskim powitano wprowadzenie języka polskiego jako wykładowego.

Nie trzeba tylko tchórzyc, jak to czyni cała prasa masońska, którą Polska obchodzi właściwie tyle, co zeszłoroczny śnieg.

Ale, może nam panowie publicyści ma-

sońscy opowiedzą, dlaczego właściwie dyrektor szkoły żydowskiej we Lwowie przy ul. Zygmuntowskiej nie chciał wpuścić do gmachu tej szkoły władz bezpieczeństwa dla przeprowadzenia śledztwa doraźnego. Donosi o tem nie jakieś tam opozycyjne pismo, ale „Dziennik Poznański“ (nr. 189), pismo obozu rządowego. Dlaczego?

Wydaje się nam, że dla uspokojenia umysłów w Polsce, należy sprawę lwowską postawić jasno. Prowadzić śledztwo sądowe nietylko przeciw akademikom, sprawcom rozruchów, ale i przeciw tym, którzy są odpowiedzialni za zachowanie się młodzieży żydowskiej w czasie procesji Bożego Ciała.

Następnie prasa masońska winna być wzięta w karby i musi zaprzestać obrzucania błotem młodzieży, która mogła zawinić, ale, która żyje w niezdrowych warunkach naszych czasów i odczuwa żywo wszystko co tak lub inaczej boleśnie dotyka społeczeństwo polskie i katolickie.

Trzeba spokoju, dość już tego jąttrze-

DZIEŃ POLITYCZNY

TELEGRAM MIN. SWITALSKIEGO

Ogólny Zjazd Literatów Polskich otrzymał od p. Prezesa Rady Ministrów, dr. Świtalskiego następującą depezę:

— Nie mogąc niestety, z powodu zajęć wziąć udziału osobiście w ogólnym zjeździe literatów polskich w Poznaniu, przesyłam na ręce zarządu Związku Literatów Polskich w Poznaniu pozdrowienia dla Zjazdu oraz życzenia pomyślnego rezultatu obrad. (—) Świtalski.

B. MINISTER P. CZECHOWICZ

B. Minister Skarbu, p. Gabrijel Czechowicz, został zaproszony przez Premiera Świtalskiego na członka Komitetu Finansowego przy Prezesie Rady Ministrów. W skład tego komitetu, któremu przewodniczy z urzędu Szef Rządu, wchodzi: Minister Skarbu, prezesi Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowego Banku Rolnego, P.K.O. W obradach Komitetu Finansowego będą również brali udział każdorazowo ci ministrowie, którzy z charakteru ich pracy będą zainteresowani w obradach komitetu.

Wiadomość o powołaniu b. Ministra Czechowicza do komitetu finansowego przy Prezesie Rady Ministrów wywarła w kołach politycznych duże wrażenie.

W MINISTERSTWIE PRACY

Dotychczasowy kierownik departamentu ubezpieczeń społecznych w Min. Pracy i Opieki Społecznej p. Horwitz, wobec objęcia stanowiska dyrektora tego departamentu przez p. Dreckiego, pełnić będzie funkcje wicedyrektora departamentu pracy.

P. DEWEY U P. MINISTRA KWIATKOWSKIEGO

Amerykański doradca finansowy p. Dewey po powrocie z Rumunji przyjęty został w dniu wczorajszym przez Ministra Przemysłu i Handlu, p. Kwiatkowskiego. P. Minister Kwiatkowski odbył z p. Dewey'em dłuższą konferencję.

ROKOWANIA POLSKO - NIEMIECKIE

Jak się dowiaduje agencja PID, przyczyną dalszego odroczenia rokowań handlowych Polski i Niemiec jest trwająca obecnie sesja Rady Ligi Narodów. Wyjazd niemieckiego Ministra Spraw Zagr. Stresemanna do Madrytu przyczynił się do przerwania prowadzonych na drodze dyplomatycznej pertraktacji w tej sprawie, tak że przed ukończeniem obrad Ligi nie należy się spodziewać wznowienia rokowań.

P. SUCHENEK POZOSTAJE

Naczelnik Urzędu Śledczego p. Suchenek pozostaje nadal na swem stanowisku. W dniu 28 czerwca powraca z urlopu wypoczynkowego i obejmuje urzędowanie.

KONFISKATY

Z polecenia Komisarjatu Rządu policja skonfiskowała odeszwe p. t.: „Koledzy i koleżanki“, wydaną przez naczelny komitet akademicki. Nadto skonfiskowano miesięcznik w języku żydowskim p. t.: „Di Fröie Jugent“, nr. 6 z czerwca r. b. w drukarni „Grafja“, Nowolipki 22, w administracji (Karmelicka 15) i u redaktora H. Lindwasera (Karmelicka 13).

NOWY RZĄD W ANGLJI

LONDYN, (PAT). Ogłoszono urzędowo listę gabinetu Labour Party, z podziałem następującym tek: Ramsay MacDonald — premier; Philip Snowden — kanclerz Skarbu; Arthur Henderson — sekretarz stanu Spraw Zagranicznych; J. H. Thomas — lord pieczęci tajnej; Sidney Webb — sekretarz stanu do spraw dominjów i kolonij; lord Parmoor — prezes Rady; Sankey — lord kanclerz i lord sprawiedliwości; J. R. Clynes — sekretarz stanu Spraw Wewnętrznych; Wedgwood Benn — sekretarz Indyj; Tom Shaw — sekretarz stanu do spraw wojny; lord Thomson — sekretarz stanu do spraw lotnictwa; A. Greenwood — minister Zdrowia; miss Bonfield — minister Pracy; Noel Buxton — minister Rolnictwa i Rybołówstwa; sir C. P. Trevelyan — prezes Urzędu Oświaty; W. Graham — prezes Urzędu Handlu i Przemysłu; A. W. Alexander — pierwszy lord Admiralicji; W. Adamson — sekretarz stanu Szkocji; George Lansbury — pierwszy komisarz Robót Publicznych. Wszyscy wyżej mianowani stanowią skład gabinetu.

Dalszy podział tek jest następujący: Sir Oafald Mosley — kanclerz ks. Lancaster; W. Jowitt — radca królewski i prokurator jeneralny; J. B. Melville — prezes Prokuratorji; F. O. Roberts — minister Emerytur; Herbert Morrison — minister Komunikacji; Tom Johnston — pod sekretarz stanu dla Szkocji; H. B. Lees Smith — jeneralny dyrektor Poczt; lord Arnold — płatnik jeneralny (bez gaży).

Stanowiska w legislaturze szkockiej nie zostały jeszcze obsadzone. Mówią, że do składu rządu wejdzie również sir Henry Slesser, który w ostatnim gabinecie Labour Party miał tękę prezesa Prokuratorji. Ma wejść również Vernon Hartshorn, by-

ly jeneralny dyrektor Poczt w ostatnim gabinecie MacDonalda, obecnie członek adyjskiej komisji konstytucyjnej. Stanowisko lorda Arnolda, który nominalnie tylko sprawował ma urząd płatnika jeneralnego w nowym rządzie, nie spowoduje przerwy w jego dalszych pracach w Izbie Lordów. Również pp.: Mosley i Lansbury pełnić będą swe dotychczasowe obowiązki w związku z planem reform społecznymi, opracowywanym przez laborzystów.

Z pośród 19 członków nowego gabinetu, 13-tu było członkami dawnego rządu i gabinetu MacDonalda w roku 1924-ym, w pierwszym swym gabinecie również MacDonald miał dwie teki — premiera i sekretarza stanu Spraw Zagranicznych, a następnie tękę lorda Skarbu. Po raz pierwszy wchodzi do gabinetu kobieta — miss Margeret Bonfield z tęką ministra Pracy.

LONDYN, (PAT). Członkowie nowego gabinetu udali się dziś rano do Windsor celem otrzymania od króla urzędowych pieczęci. Pierwsze posiedzenie nowego gabinetu odbędzie się dziś popołudniu.

LONDYN, (A.W.). — Sposób stormowania nowego gabinetu świadczy niewątpliwie o absolutnej utracie wpływów przez partję liberalną. Labour Party nie zwróciła się z żadnym projektem współpracy i całkowicie zignorowała liberalów. Z partji liberalnej rozpoczyna się masowy odwrót. Po przejściu do Labour Party jednego z najwybitniejszych prawników angielskich Jowitta, innych pięciu posłów liberalnych zamierza podobnie wystąpić z partji liberalnej i wejść w skład Partji Pracy.

OSTATECZNY PLAN SPŁAT NIEMIEC

PARYŻ, (PAT). — Raport rzeczoznawców określa ostateczną wysokość spłat, rozłożonych na 59 rat rocznych, w okresie od 1 września 1929 r. do 31 marca 1938. 37 pierwszych rat stałych wynosi łącznie 1988 milionów 800 marek. Sumy na plan Dawesa i na marki belgijskie będą wpłacane oddzielnie. W ciągu ostatnich 22 lat Niemcy zapewnią spłatę długów amerykańskich swych wierzycieli i zapłać w ciągu 15 lat 40 miliardów, z których 8 jako odszkodowanie dla Stanów Zjednoczonych. Wszelkie odłożenie wo zmniejszać.

PRASA O UGODZIE PARYSKIEJ

PARYŻ, (PAT). — Petit Parisien pisze, iż plan Younga stanowi kompromis i jako taki nie spełnia w całości życzeń żadnej z zainteresowanych stron. Wymaga on od wszystkich poważnych ofiar, posiada jednak tę korzyść, iż daje częściowo zadośćuczynienie wszystkim, zarówno dłużnikom jak i wierzycielom.

Według L'Oeuvre, plan Younga może stać się ostatecznym uregulowaniem za gadnień finansowych, będących następstwem wojny, pod warunkiem, iż wszyscy będą go w dobrej wierze uważali za taki oraz pod warunkiem, że łączność, jaka ustanawia on pomiędzy długami a odszkodowaniami, będzie uznana przez wszystkich za nierozdzielalną.

BERLIN, (PAT). — Na naczelnym miejscu wszystkich dzienników berlińskich widnieją wiadomości o podpisaniu raportu paryskiego i oceny tego raportu.

Prasa nacjonalistyczna ocenia wszystkie wyniki w sposób pesymistyczny.

Lokal-Anzeiger, czyniąc aluzję do nazwiska delegata amerykańskiego, nazywa nadzieje, związane z planem paryskim, fatą morgana.

Deutsche Tageszeitung zapowiada, że każdy obywatel niemiecki odczuje w najbliższym czasie nacisk gospodarczy, będący wynikiem nowego planu.

Dziennik nie spodziewa się szybkiego

WAŻNA KONFERENCJA

MADRYT, (A. W.). — W tutejszych kołach politycznych liczą się z tem, że w Paryżu dojdzie do spotkania między zakończoną sesji Rady Ligi w Madrycie.

zrealizowania ewakuacji Nadrenji.

Centrowa Germania natomiast stwierdza, że plan Younga jest dalszym wielkim krokiem do likwidacji wojny, aczkolwiek jednocześnie organ centralny związków zawodowych Der Deutsche podkreśla, że Niemcy w żadnym razie nie będą mogli wykonać nowego planu własnie mi tylko siłami i wobec tego zdane są w dalszym ciągu na pożyczki zagraniczne.

Prasa socjalistyczna wyraża przekonanie, że uregulowanie kwestyj reparacyjnych pociągnie za sobą spełnienie w bliskim terminie zapowiedzi ewakuacji Nadrenji.

Börsen-Kurrier podkreśla, że podpisanie wczorajszej umowy paryskiej pod względem formalnym jest tylko orzeczeniem rzeczoznawców. Zawarcie odnośnego traktatu jest kwestją rządów, zatwierdzenie zaś jego należy do parlamentów. Tem niemniej dziennik wyraża przekonanie, że nikt zapewne nie zdecyduje się na wprowadzenie jakichkolwiek zmian do pracy rzeczoznawców, tak że umowę wczorajszą uważać można za ostateczną.

Vossische Zeitung podkreśla, że według nowego planu, Niemcy będą płaciły o 500 milj. marek rocznie mniej.

Berliner Tageblatt zaznacza, że obecnie każda marka będzie zmniejszać dług niemiecki, podczas gdy dotychczas wszelkie spłaty szły tylko na procenty.

MEKSYK ROKUJE Z KOŚCIOŁEM

MEKSYK, (PAT). Prezydent Portes Gil po raz pierwszy potwierdził wobec korespondenta agencji Reutersa wiadomość prasy, według której celem wizyty msgr. Ruizy Flores, arcybiskupa Morelii, ma być omówienie z prezydentem spraw,

dotyczących położenia kościoła katolickiego w Meksyku. Msgr. Ruiz, któremu towarzyszy Biskup Diaz, ma przybyć do Meksyku jutro wieczorem. Rozmowy rozpoczną się prawdopodobnie w poniedziałek.

PO ZAJŚCIACH LWOWSKICH

M. S. WEWN. O ZAJŚCIACH

(Doniesienie urzędowe).

Min. Spraw Wewn. komunikuje:

P. Minister Składkowski udał się wczoraj w godzinach popołudniowych samolotem do Lwowa, w celu stwierdzenia na miejscu przebiegu zajść lwowskich. P. Minister stwierdził, że przesłuchano 42 świadków, którzy brali udział lub byli widzami procesji Bożego Ciała w dniu 2 czerwca. Rezultat dotychczasowych dochodzeń, przeprowadzonych zarówno przez władze administracyjne, jak i kuratora okręgu szkolnego, wywołuje przeświadczenie, że o świadomej chęci jakiegokolwiek prowokacji uroczystości religijnej ze strony uczennic żydowskich nie może być mowy. P. Minister skonstatował, że reakcja na zachowanie się uczennic nastąpiła dopiero w dniu następnym wieczorem, mianowicie dość znaczna grupa młodzieży akademickiej zgromadziła się i, zanim policja zdążyła interwenjować, wtargnęła do gmachu redakcji „Chwili“ i zdemolowała urządzenie redakcji, czyniąc dość znaczne szkody. Tłum młodzieży akademickiej, rozproszony, udał się większą grupą w kierunku ulicy Legjonów i Kopernika, gdzie został zatrzymany i rozproszony. Inne grupy młodzieży akademickiej podążyły w kierunku ulicy Zyguntowskiej, gdzie połączywszy się, wtargnęły do gmachu gimnazjum żydowskiego, niszcząc wewnętrzne urządzenia. Oddział policji rozproszył zebraną w ulicy młodzież akademicką, aresztując wewnątrz budynku, pod zarzutem zbrodni gwałtu publicznego, około 27 osób. W kilkanaście minut później inna grupa młodzieży akademickiej zdemolowała żydowski dom akademika przy ulicy św. Teresy. W drukarni „Chwili“ zniszczono 2 linotypy oraz urządzenia redakcji i drukarni. W gimnazjum żydowskim przy ul. Zyguntowskiej zniszczono bibliotekę, ponadto portrety i zniszczono pomoce szkolne. W domu akademickim zniszczono urządzenia wewnętrzne. Wypadki te zmusiły władze administracyjne do poczynienia szeregu aresztowań. Aresztowanych akademików przekazano władzom sądowym, które zwolniły 4 osoby, a zatrzymały w śledztwie 28 osób, oskarżonych z art. 83 i 85 ustawy karnej. P. Minister zarządził na miejscu w sposób jaknajbardziej energiczny, aby do żadnych dalszych eskcesów nie dopuszczono i wszelkie ich próby, w interesie porządku publicznego, tłumiono w zarodku z całą bezwzględnością.

NOWE ZAJŚCIA WE LWOWIE

KRAKÓW, (A.W.). — Onegdaj wieczorem odbył się na uniwersytecie jagiellońskim wiec ogólny - akademicki, zwołany przez krakowską młodzież akademicką w sprawie zajść lwowskich. W wiecu tym wzięło udział około 3000 akademików, którzy protestowali przeciwko zachowaniu się młodzieży żydowskiej w czasie procesji.

POSIEDZENIE TRYBUNAŁU STANU

Przewodniczący Trybunału Stanu p. Leon Supiński wyznaczył na środę, dnia 12-go b. m. posiedzenie gospodarcze Trybunału Stanu. Na porządku dziennym posiedzenia znajdzie się zażalenie w spr-

Pisma podają:

W dniu 7 b. m. po procesji ku czci Serca Jezusowego w Rynku, w której brała też udział młodzież akademicka, grupa tej młodzieży przez plac św. Ducha, Wały Hetmańskie i Park Stryjski skierowała się na Plac Powystawowy. Gdy znalazła się na tym Placu wystąpił przeciw nim oddział policji i kolbami zaczął rozpędzać, raniąc kilka osób. Ponieważ na czele grupy szły akademicki, więc one przedewszystkiem ucierpiały, a między innymi jedna z nich odniosła poważniejszą ciętą ranę głowy.

Potłuczona również została jakaś pani przechodząca przygodnie tamtędy z mężem.

Wiadomość o postępowaniu policji przy rozpraszaniu studentów na Placu Powystawowym i w Parku Stryjskim spowodowała gromadzenie się wzburzonej młodzieży przy ul. Akademickiej. Tutaj policja wystąpiła również gwałtownie, bijąc kolbami. Policja konna szarżowała kilkakrotnie, wjeżdżając na chodniki, przyczem rozbiła dwie latarnie i szybę wystawową w księgarni Akademickiej.

Policjant nr. 121 tak silnie kolbą uderzył pewną studentkę, że ta upadła i zemdlała, komisarz Raspondek znów tak potłukł jednego z akademików, że nadwreżył mu żebro.

Przy rozpraszaniu manifestujących tego wieczoru ciężej poturbowani zostali: Ostrowski Marjan, słuchacz politechniki, Wędrychowski, student weterynarii i Terlecki Kazimierz.

LIST KS. W. ROKICKIEGO

Ks. Wincenty Rokicki, proboszcz Kościoła św. Anny we Lwowie, ogłosił list tej treści:

— „W związku z notatką we wczorajszej „Gazecie Porannej“ na temat moich informacji o przebiegu zajść w czasie niedzielnej procesji — stwierdzam:

1) żadnego wywiadu „Gazecie Porannej“ nie dawałem;

2) zwrócił się jedynie telefonicznie do mnie redaktor tego pisma w poniedziałek wieczorem z prośbą o moje wrażenia z przebiegu zajść;

3) opowiedziałem je pokrótce, tak jak sam widziałem, idąc na końcu długiej procesji, obejmującej prawie całą ulicę Zyguntowską. Nie wykluczam jednak wypadków stwierdzonych ponad wszelką wątpliwość przez świadków i komunikat policyjny, a których ja nie zauważyłem, tembardziej, że ludzie wszyscy śpiewali w towarzystwie orkiestry. Ks. Rokicki, Wincenty.

STRAJK AKADEMİKÓW LWOWSKICH

Ajencja Wschodnia donosi: Dnia 7 b. m. wykłady we wszystkich wyższych szkołach lwowskich nie odbywały się, gdyż młodzież nie zjawiała się w salach wykładowych. Wejścia do gmachów są nadal blokowane przez członków komitetu strajkowego. Na ulicach spokój.

15% OSZCZĘDNOŚCI W BUDŻECIE PAŃSTWA

Według prowizorycznych obliczeń, przy wykonywaniu budżetu w m. kwietniu i maju wydatkowanych zostało jedynie 85 proc. przewidzianych w budżecie tego-

rocznym sum. Powodem tych oszczędności było ścisłe stosowanie wydatków państwowych do wpływów podatkowych, cef, monopoli i t. d.

WIECZNE MIASTO

Rzym, 2 czerwca.

Rzym, Wieczne Miasto — to nietylko stolica Włoch i środek ich pracy politycznej i państwowej, ale przede wszystkim — to centrum życia kościelnego i katolickiego.

Życie katolickie płynie tu niezwykle silnym i wartkim prądem, zwłaszcza po wojnie światowej, gdy żywość katolickie wystąpiły na arenę pracy politycznej i łącznie z ruchem szczerze narodowym zapewniły odpowiedni wpływ religii katolickiej na bieg życia publicznego współczesnych władz. Poprzednie rządy włoskie, opanowane przez masonerię, usiłowały zetrzeć z oblicza Wiecznego Miasta jego chrześcijański charakter, a życie kościelne wtłoczyć z powrotem w podziemia katakumb. Faszyzm zrywa z tą przewrotną polityką, ogłasza religię katolicką za religię stanu i przywraca jej prawo obywatelstwa w rodzinie, szkole, armii i w całym życiu publicznym Włoch. Wprawdzie przewodzący faszyzmu zastrzegają dla tego kierunku autonomię etyczną i odrębne od katolicyzmu zadania i cele, nawet w dziedzinie moralnego i duchowego wychowania młodzieży, tem niemniej już przez sam fakt zdjęcia z rąk Kościoła łańcuchów ustaw ograniczających i przez rozwiązanie kwestji rzymskiej, wyświadczyli idei chrześcijańskiej i Kościołowi wielką usługę.

Zgodna współpraca i współzycie władz świeckich i duchownych we Włoszech faszystowskich uderza mile w oczy zwłaszcza w czasie kongresu i obchodów religijnych i kościelnych, w których biorą czynny udział przedstawiciele władz rządowych, miejskich i społecznych organizacji faszystowskich. Niezwykle wybitnie zaznaczył się udział żywość faszystowskich w czasie uroczystej procesji z Najśw. Sakramentem, która w dniu 30 ub. m. zamknęła IX Kongres Eucharystyczny diecezjalny w Rzymie. Potężnemu pochodowi procesjonalnemu, jakiego jeszcze Rzym od czasów zaboru nie widział, towarzyszyły honorowe oddziały wojsk, owe organizacje rzymskie Balilla, delegacje władz świeckich, szkolnych i komunalnych. W procesji płynącej w ciągu 3 i pół godzin przez ulice Rzymu, wzięło udział 30 tysięcy członków i członkiń katolickich organizacji zawodowych i parafjalnych, przeszło 10 tys. młodzieży szkolnej i około 1000 kapłanów.

Mielśmy szczęście patrzeć z okien palacu Propagandy na ten historyczny pochód katolickiego Rzymu, który w karnych szeregach, z pieśnią na ustach — przy dźwięku kikutu orkiestr — kroczył na Piazza di Spagna wokoło wyniosłego pomnika Niepokalanej Poczętej. Morze głów, las sztandarów, pod stropy cudnego, włoskiego nieba wzbija potężny akord pieśni zwycięstwa i triumfu, w oknach kamienic — dywany, kwiaty i sztandary papieskie i narodowe, pochód zamyka biel szat liturgicznych i Chrystus Król, w złocistej monstrancji. W dali — w promieniach zachodzącego słońca płonie — niby w ogniu morza — kupa bazyliki Księcia Apostołów, św. Piotra. Zdawało się, że to sen, — że Rzym papieski ocucił się, powstał z grobowców Campo Santo i kroczy po ulicach nowej Romy.

Wprawdzie Rzym papieski nie odżył, ale powstała z grobu przemocy, zapomnienia i ucisku sprawiedliwość i myśl chrześcijańska, i odniosła triumf w Stolicy Italji nad ciemnościami błędu i niewiary.

Jaki oręż zapewnił ten triumf i zwycięstwo katolicyzmowi? Szkoła i zorganizowany czyn katolicki. W rzymskim pochodzie eucharystycznym płynął, jak potężny potok, wielotysięczny zastęp Rycerzy Krzyża XX wieku: członkowie związków religijnych i Lig katolickich oraz kierownicy katolickich zakładów wychowawczych wraz z młodzieżą szkolną. Szkoła i Akcja katolicka — to doniosła misja, a zarazem armia obronna Kościoła. Papiestwo, a zwłaszcza obecny Ojciec św. Pius XI doskonale to rozumie, i wzywa gorąco i nieustannie cały świat katolicki do zwrócenia szczególnej uwagi

na te dwie dziedziny współczesnej pracy katolickiej.

W tym kierunku już od kilku dziesiątków lat pracuje niezmiernie we wszystkich niemal krajach cywilizowanych i misyjnych Zgromadzenie Zakonne Księży Salezjanów, którego założycielem Don Bosco, w dniu dzisiejszym (2 bm.) został zaliczony w poczet Błogosławionych i postawiony na ołtarzu ku czci i zbudowaniu wiernych Kościoła.

W podniosłych uroczystościach beatyfikacyjnych tego Wielkiego Kapłana i Wychowawcy młodzieży, wzięł udział w bazylice św. Piotra kilkadziesiąt tysięcy zastęp kierowników i wychowanków zakładów i domów Salezjańskich ze wszystkich zakątków świata, m. in. z Turynu i z Medjolanu przybyło około 12 tysięcy. Pielgrzymce salezjańskiej z Polski przewodził dostojny wychowanek Don Bosco — J. Em. Ks. Kardynał August Hlond, Prymas Polski.

Zmarły przed 40-tu laty, Bł. Don Bosco rozpetanej propagandzie socjalizmu masonerii i laicyzmu przeciwstawił zorganizowany czyn katolicki w dziedzinie wychowania publicznego młodzieży, akcji i opieki społecznej oraz prasy katolickiej. Powołane do życia przezeń

Zgromadzenie Zakonne posiada obecnie przeszło 1000 placówek, pracujących we wszystkich tych kierunkach: zwłaszcza zaś otacza pieczą i wychowuje ubogą młodzież rzemieślniczą i robotniczą.

Ojciec św. Pius XI w mowie, wygłoszonej niedawno do młodzieży z Mandragony, z uznaniem podnosi działalność wychowawczą XX Salezjanów i stwierdza, że około 300 tysięcy młodzieży ubogiej znajduje przytułek i chrześcijańskie wychowanie w zakładach Salezjańskich.

Włochy, a zwłaszcza Rzym, Turyn, Medjolan i Neapol, wysoko cenią szlachetną i owocną działalność XX Salezjanów, którzy w tych miastach posiadają olbrzymie zakłady wychowawcze.

Wyrazem tej czci i uznania jest choćby ten fakt, że przedewszystkiem mieszkańcy tych miast wypełnili po brzegi obszerne wnętrza bazyliki św. Piotra w dniu beatyfikacji twórcy i założyciela Zgromadzenia XX Salezjanów.

Odrodzenie duchowe i moralne, a nawet społeczne i polityczne współczesnych Włoch, to w znacznej mierze zasługa wieleletniej i wszechstronnej działalności Bł. Don Bosco i jego wychowanków.

Ks. St. Mystkowski.

RATYFIKACJA UKŁADU LATERAŃSKIEGO

Dnia 7 b. m. o g. 11 rano w Watykanie nastąpiła pomiędzy Kardynałem Gasparriem a Premierem Mussolinim wymiana dokumentów ratyfikacyjnych układów, zawartych pomiędzy Stolicą Apostolską a Królestwem Italji w dniu 11 lutego r. b. Wysokie strony w chwili wymiany dokumentów ratyfikacyjnych paktu laterańskiego stwierdziły raz jeszcze swoją wolę lojalnego zachowania nietylko traktatu, polegającego na wzajemnym uznaniu swej suwerenności i definitywnym zakończeniu kwestji rzymskiej, ale i Konkordatu, w ostatecznych jego celach, dążących do uregulowania spraw religijnych i Kościoła w Italji.

Po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych Msgr. Pizzardo wręczył Kardynałowi Gasparriemu własnoręczne pismo Ojca św. z prośbą o odczytanie go zebranym. Pismo to brzmi jak następuje:

— Proszę Waszą Ekszelencję o przekazanie naszemu biuru telegraficznemu następującego tekstu w celu natychmiastowego przesłania go Jego Królewskiej Mości Wiktorowi Emanuelowi III, królowi Italji. Pierwsza depesza, którą wysłał z Citta del Vaticano doniesie Waszej Królewskiej Mości, że wymiana dokumentów ratyfikacyjnych układu laterańskiego jest dzięki Bogu od kilku chwil faktem dokonany, quod prosperum felix faustum fortunatumque sit. Ma ona także na celu przesłanie pochodzącego z głębi serca ojcowskiego błogosławieństwa apostolskiego dla Waszej Królewskiej Mości, jego dostojnej małżonki, rodziny królewskiej, całej Italji i całego świata. Przesyłamy również błogosławieństwo pełnomocnikowi królewskiemu i wszystkim osobom, obecnym w czasie tego doniesłego historycznego aktu. Pius XI, Papież.

Adwokat Pacelli odczytał „motu proprio” Ojca św., stwierdzające pełnomocnictwo Kardynała Gasparriego do wymiany ratyfikacji, następnie odczytał protokół, napisany na pergaminie i brzmiący jak następuje:

— Niżej podpisani, należycie upoważnieni, zebrał się dziś, ażeby dokonać wymiany instrumentów ratyfikacyjnych Jego Świątobliwości Ojca św. i Jego Królewskiej Mości Króla Italji w sprawie aktów następujących, zawartych pomiędzy Stolicą Apostolską a Italją w dniu 11 lu-

tego 1929 r.: Traktatu z 4-ma aneksami dotyczącymi: 1) terytorjum Citta del Vaticano, 2) gmachów, posiadających przywileje eksterytorjalności i zwolnionych od podatków i ekspropriacji, 3) konwencji finansowej, oraz Konkordatu Instrumenty ratyfikacyjne uznane zostały za właściwe i odpowiednie, wobec czego wymiany dokonano. W chwili przystąpienia do wymiany ratyfikacji paktu laterańskiego, wysokie układające się strony stwierdziły raz jeszcze wolę lojalnego zachowania nietylko traktatów, w bezwzględnej uznaniu wzajemnej suwerenności i definitywnym eliminowaniu sprawy rzymskiej, ale także Konkordatu w jego najwzajemniejszych celach ostatecznych, zmierzających do uregulowania spraw religijnych i Kościoła w Italji. Niżej podpisani zredagowali niniejszy protokół i stwierdzili go swoją pieczęcią. Dan w palacu apostolskim Watykanu 7 czerwca 1929 roku”.

Następnie przystąpiono do odczytania konwencji finansowej, poczem Minister Finansów wręczył Kardynałowi Gasparriemu czek na Bank Włoski, opiewający na 750 milionów. Po położeniu podpisów przez Mussolini'ego i Kardynała Gasparriego i wymianie dokumentów ratyfikacyjnych we wspólnych oprawach z herbami Królestwa Italji i Watykanu, Kardynał Gasparri odczytał pismo Ojca św., zawierające pierwszą depeszę do króla Italji.

Ceremonja została zakończona o g. 1. Następnie Kardynał Gasparri zaprosił Mussolini'ego do siebie i odbył z nim poufną rozmowę, która trwała około 15 minut. O godz. 11.20 Mussolini, Gasparri i ich świty udali się do pierwszej sali, gdzie Kardynał Gasparri pożegnał Mussolini'ego, który u wyjścia na podwórku San Damaso przyjął hołd wybitnych osobistości Watykanu.

O godz. 11.30 Mussolini wyszedł z Watykanu. Oczekiwały go olbrzymie tłumy publiczności. W chwili, gdy wystrzał armatni obwieścił południe, wielkie podwoje brązowe, nawpół przymknięte od r. 1870, zostały szeroko otwarte. Jednocześnie komendant straży Watykanu ustawił nowe posterunki u prowizorycznych wejść na teren Citta del Vaticano oraz na schodach Bazyliki św. Piotra i wzdłuż ulicy Porta Angelica.

PO RATYFIKACJI

RZYM. (PAT.). — Papież mianował Msgr. Borgongini-Duca Nuncjuszem apostolskim przy Królu Italji, Msgr. Pizzardo — sekretarzem kongregacji dla spraw szczególnego znaczenia, Msgr. Ottaviani substytutem kongregacji dla spraw szcze-

gólnego znaczenia, Msgr. Tardini — podsekretarzem kongregacji dla spraw szczególnego znaczenia. Jednocześnie Papież mianował komandora Serafini gubernatorem Citta di Vaticano i adw. Pacelli'ego radcą jeneralnym państwa watykańskiego.

GŁOSY I ODGŁOSY

WOBEC ZAJŚĆ WE LWOWIE

Wobec zajść lwowskich Gazeta Warszawska m. in. pisze:

— Polska jest krajem katolickim i wszelkie marzenia o tem, ażeby można było bezkarnie uwłaczać naszym obrzędowi religijnemu, muszą się rozwiać. Naród polski nie zniesie na swoim terytorjum państwowym harców obcych żywiołów. Ilekroć żydzi, czy ktokolwiek inny będzie próbował zachowywać się w Polsce nielojalnie względem naszego państwa, czy bez szacunku dla naszego narodu i dla naszej religji, tylekroć — pomimo chowania się pod płaszczy sanacyjny — zostanie przywołany do porządku.

„Elementy żydowsko - międzynarodowe”, których się tak boi „Głos Prawdy”, mogą się trochę gniewać, ale się i nauczą czegoś, gdy się dowiedzą, że w Polsce trzeba się liczyć z uczuciami narodowymi i religijnymi Polaków. Reputacja zaś Polski nazewnątrż nie od nich tylko zależy. Jeżeli chcemy, żeby była ona dobra, to musimy przede wszystkim pamiętać o tem, że ten tylko naród jest szanowany, który sam siebie szanuje.

Krakowski Głos Narodu oświadcza:

— „Demonstracje akademickie we Lwowie z powodu zniewagi procesji katolickiej, ich burzliwy przebieg i liczne aresztowania demonstrantów nasuwają nam kilka uwag. Przede wszystkim wyrazić trzeba zdziwienie, że w ciągu 24 godzin po incydencie z procesją władze lwowskie nie wydały urzędowego komunikatu z autentycznym przedstawieniem sprawy. Metoda przemilczania jest w wypadkach, gdy chodzi o najsubtelniejsze uczucia zbiorowe, prawie zawsze błędną. Komunikat PAT-a został ogłoszony dopiero wtedy, gdy już odbyły się pierwsze demonstracje...”

„Z incydentu niefdzelnego nie wyciągamy wniosku, że żydzi chcą obrażać nasze uczucia religijne, ale tylko ten, że wśród młodzieży żydowskiej nastaje antyreligijne, a zatem i antykatolickie ujawniają się w sposób zastraszający. Ogromne spuszczenia czyni tam komunizm, który — jak niezliczone pocięty, sąlowe dowodzą — wywiera jakiś wyjątkowy czar uwodzicielski na młode umysły żydowskie. Komunizm staje się poprostu romantyzmem młodzieży żydowskiej, jej jakąś specyficzną formą idealizmu... W szkole, gdzie grasuje komunizm, musi, prędzej czy później, bojowy nastroj antyreligijny wyładować się w tej lub innej formie...”

„Niech więc żydzi nie krzyczą na „chuliganów”, ale zabiorą się do lepszego wychowywania swej młodzieży w szkołach. Co do nas, to niczego bardziej nie lękamy się, jak zaostreżenia stosunków z żydami na tle religijnem. — Religji żydowskiej nigdy nie dotykamy i problem żydowski widzimy w całkiem innej płaszczyźnie. Napady na ceremonje religijne musiałyby doprowadzić do gwałtów i represyj, które zawsze są szkodliwe...”

Dziennik Poznański podkreśla:

— Prasa żydowska nie znajduje słowa potępienia dla karygodnych wybryków młodzieży żydowskiej, owszem zachowuje się prowokacyjnie i arogancko nietylko wobec społeczeństwa polskiego, lecz także wobec władz, które postępowaly przeciwko do tego stopnia bezstronnie, że akademików nie wypuszczono na wolność mimo interwencji miarodajnych czynników uniwersyteckich. A wreszcie czy ze strony społeczeństwa żydowskiego nastąpiła jaka ekspiacja, czy pojawił się jaki akt wystarczającej satysfakcji?! O niczem podobnem na razie nie słyhać. Tem gorzej, jeśli w wybryku, jak się tu i owdzie przypuszcza, brały udział wpływy komunistyczne.

TON P. WIDZA

P. Widz w Epoce w dość dziwny sposób stara się wpłynąć na uspokojenie umysłów młodzieży akademickiej. P. Widz oświadcza:

— „Kurjer Warszawski”, potępiając akty gwałtu, uznając, że „samowola i swawola, w dodatku w ten sposób wyrażone, nie mogą być w żadnych warunkach tolerowane”, pisze, że tych aktów dopuścił się „rozdrażniony tłum”. Częścią „rozdrażnionego tłum”, częścią zarazem temu tłumowi przewodzącą, byli panowie akademicy. Panowie-tłum, panowie-czerń, panowie-holota.

ŻYCIE KATOLICKIE

AKCJA KATOLICKA A JEJ PRACOWNICY

Rozpoczynająca się działalność akcji katolickiej, która i u nas w Polsce w myśl wskazań Ojca św. w liście do Episkopatu polskiego ma objąć cały kraj, wysuwa na czoło zagadnień, związanych z jej prowadzeniem, potrzebę katolickich działaczy społecznych, odpowiednio do podjęcia jej przygotowanych.

W pracy, zakrojonej na tak szeroką skalę, nie wystarczy posługiwać się ludźmi, choćby o najlepszych chęciach i zdolnościach nawet, ale bez należytego przygotowania tak teoretycznego jak praktycznego. Katolicki działacz społeczny w dzisiejszych warunkach musi gruntownie być zapoznany z zasadami akcji katolickiej społecznej, musi posiadać łatwość orientacji na terenie swej działalności, gdzie zetknąć się musi z całym szeregiem zagadnień życiowych, oświatlanych błędnie z punktu widzenia materialistycznego i akatolickiego. Od przyszłych pracowników zależy w znacznej mierze rezultat rozpoczynającej się pracy. Dlatego też wyłania się zasadnicza potrzeba, by szeregi ludzi dobrej woli, którzy stają chętnie goiowi do podjęcia tej pracy, wzmocnić zastępami fachowców, obeznanym w tej dziedzinie. Niema wątpliwości, że kierownicy tej akcji katolickiej będą mieli poważną trudność z wyszukaniem i doбором współpracowników.

tej sprawy lekceważyć (KAP.).

Do pewnych granic zaradzi temu Katolicka Szkoła Społeczna, istniejąca w Poznaniu, przy ul. Podgórznej 12b, która przygotowuje tego rodzaju działaczy na specjalnym dwuletnim kursie pracy społecznej i w przyszłym roku wypuści po raz pierwszy zastęp absolwentów, by objęli niektóre placówki, bo niestety wszystkim zapotrzebowani nie będzie można zaspokoić.

Kierownicy akcji katolickiej jak i innych organizacji katolickich już zawnazą powinni na tę trudność zwrócić uwagę i zakrzętnąć się nad przygotowaniem przyszłych współpracowników. Już dziś należy wyszukać jednostki z odpowiednimi kwalifikacjami, skierować do tej jedynej w Polsce uczelni, zachęcając do ukończenia tam studjów katolickiej pracy społecznej. Sprawa ta o charakterze ogólnie - katolickim powinna rozbudzić szerokie zainteresowanie i znaleźć odzew nie tylko w sferach duchownych: władz diecezjalnych, proboszczów, prefektów, którzy w tym kierunku powinni młodzież uświadamiać, ale i w szeregach świeckich katolików, dla których sprawa ta nie może być dziś obcą. Budząca się coraz silniej świadomość potrzeby katolickiej pracy społecznej domaga się gwałtownie odpowiednio przygotowanych pracowników i dlatego nie należy

PO RATYFIKACJI TRAKTATÓW LATERAŃSKICH

Praca nad wytknięciem granic państwa watykańskiego oraz nad przygotowaniem lokali dla papieskiej gwardii szwajcarskiej jest już na ukończeniu. W międzyczasie wypłynęły nowe kwestje, które układające się strony muszą rozwiązać.

Jedną z takich kwestyj jest sprawa odwiedzin królewskiej pary włoskiej w Watykanie. Należy ona charakteru nie tylko etycznego, lecz i politycznego. Przy puszczeniu, że król Wiktor Emanuel i królowa Helena będą zyci w ten sam sposób, to królewska para hiszpańska. Papież, otoczony przez kardynałów kurjal-

nych i najwyższych dostojników dworu, odpowiadając na przemówienie, które król wygłosi z swego tronu. Kwirynał zdaje się wahać, czy przyjąć właśnie tę ceremonię. Istnieje tam podobno silna dążność, by z pobudek wewnętrznie politycznych doprowadzić do takiego przyjęcia, jakie w swoim czasie zgotowano dla króla angielskiego Jerzego i królowej Marji, a przy którym nie było żadnych przemówień ze strony suwerenów. Przedmiotem rokowań zdaje się być także kwestja, czy Ojciec św. osobiście zrewizytuje króla, czy też dokona tego za pośrednictwem kardynała-legata. (PAT).

ARCYBISKUP SINNOT O POLSCE

W tych dniach powrócił z Europy do Winnipeg w Kanadzie Ks. Arcybiskup A. Sinnott. Zwiedził on kilka krajów, w tej liczbie i Polskę. M. in. złożył wizytę J.Em. Ks. Kardynałowi Kakowskiemu oraz odwiedził Polską Katolicką Agencję Prasową.

W wywiadzie z przedstawicielem Gazety Katolickiej Ks. Arcybiskup oświadczył, że Polska zrobiła na nim nadzwyczaj dodatnie wrażenie. Uderzyła go

przedewszystkiem gościnność narodu polskiego i ogromnie szybki rozwój gospodarczy. „Jest to wprost nadzwyczajny w historii wypadek — mówił arcybiskup — aby kraj, który znajdował się przeszło sto lat w niewoli i przeszedł straszną wojnę światową, mógł w ciągu dziesięciu lat niepodległości tak znakomicie się rozwinąć i odbudować, że dziś jest jednym z pierwszorzędnym państw europejskich“ (KAP).

JUBILEUSZ PARAFJI

W kolonii polskiej „Panna Marja“, w stanie Texas, odbyła się piękna uroczystość djamentowego jubileuszu najstarszej parafji polskiej w Stanach Zjednoczonych, zorganizowanej przez pierwszą większą grupę wychodźców zarobkowych, sprowadzonych tam przez ks. Mo-

czygębę. Na uroczystości obecny był Biskup P. Rhode, który wygłosił podniosłe kazanie. Nabożeństwo odbyło się na polu pod tym samym dębem, pod którym przed 75 laty pierwsi osadnicy słuchali pierwszej Mszy św., odprawionej przez ks. Moczygębę.

1500-TA ROCZNICA ŚMIERCI ŚW. AUGUSTYNA

Jubileusz 1500 rocznicy śmierci Wielkiego Ojca Kościoła, który zmarł w Hippo w 430 roku, ma być obchodzony z wielką uroczystością przez cały świat katolicki. Celem uczczenia św. Autora „Wyznań“, międzynarodowy kongres Eucharystyczny w r. 1930 odbędzie się w Kartaginie, dokąd już przed kilku tygodniami udał się prezydent międzynarodowego komitetu Eucharystycznego, Biskup Feylen z Namur, by osobiście kierować przygotowaniem do kongresu.

200.000 lir. (KAP.).

Zakon Augustjanów w Toskanji opracowuje wielki program uroczystości jubileuszowych. Wychodzące we Florencji „Bolletino Storico Agostiniano“ zamierza wydać w języku łacińskim główne dzieła Biskupa z Hippo, a przedewszystkiem jego „Civitas Dei“ i wyczerpującą biografję Świętego. Augustjanie hiszpańscy ogłosili wielki konkurs literacki na prace naukowe o działalności św. Doktora Łaski, jako teologa, mówcy i pisarza. Nagrody za najlepsze prace wyniosą łącznie

O POŁĄCZENIE CH. D. Z N. P. R.

WYWIAD Z POS. J. CHACIŃSKIM.

Przedstawiciel Społecznej Agencji Prasowej rozmawiał z pos. Józefem Chacińskim, presem Klubu Parlamentarnego Chrz. Dem. na temat stosunku Ch. D. do Narodowej Partji Robotniczej.

— Już od 1919 r. — oświadczył pos. Chaciński — byłem zdania, że połączenie Ch. D. i N. P. R. jest rzeczą pożądaną. Dawatem temu wyraz na zjeździe N. P. R. w 1920 r. w Poznaniu.

Obecnie sytuacja wewnętrzna Polski jest tego rodzaju, iż potrzeba takiego połączenia nabiera specjalnej wagi. Rozumiem jednak, że połączyć się powinny jednocześnie oba te ruchy całkowicie, a więc chrześcijańskie związki zawodowe i Zjednoczenie Zawodowe Polskie i stronnictwa polityczne. Personalne względy, jakieby z takiego połączenia wynikać mogły, dla nas nie istnieją. Pod tym względem jesteśmy gotowi do najdalej idących ustępstw. Mowa być może o pewnych różnicach ideologicznych, w których oczywiście ustępiwa zasadnicze byłoby niemożliwe. Mam jednak nadzieję, że tych zasadniczych różnic między nami nie będzie i że dyskusja prowadzona z dobrą wolą z naszej strony wątpliwości ostatecznie wyjaśni. Przed paru dniami zostałem przez Komitet Wykonawczy Ch. D. upoważniony do prowadzenia na ten temat rozmów i osobiście dołożę wszelkich starań, ażeby jeśli o nas chodzi, sprawę do ostatecznego wyjaśnienia doprowadzić.

— Czy w masach zwolenników obu stronnictw idea połączenia nie napotka na jakieś trudności?

— Masy chrześcijańsko - społeczne i enperowskie ideologicznie się nie różnią. Jedne i drugie są katolickie i narodowe i dlatego takie połączenie nie byłoby tworem szatańskim. Pewne trudności następcza zdefiniowanie celów polityczno - gospodarczych. Np. walka klas. Jest ona kamieniem węgielnym światopoglądu socjalistycznego. Z niej wynika socjalistyczny pogląd na państwo i społeczeństwo. My nie jesteśmy wyznawcami tego światopoglądu, jednak ustroju kapitalistycznego nie uważamy za ostateczny wyraz rozwoju gospodarczego społeczeństw i uznajemy potrzebę reformy tego ustroju. W dzisiejszych warunkach ustroju kapitalistycznego uważamy za swoje społeczne zadanie walkę z nadużyciami kapitalizmu w imię interesów Świata Pracy. Uznajemy jednak naród za organizm całkowity, w którym interesy jednostek i grup powinny być harmonizowane z interesami całości. Pragniemy być czynnikiem równowagi społecznej i politycznej w państwie. Zdaje sobie sprawę, że N. P. R. nie wyznaje socjalistycznego światopoglądu i dlatego sądzę, że pewne dotychczas jeszcze nieusunięte trudności programowe nie są tego rodzaju, iżby uniemożliwiały połączenie obu stronnictw.

Doceniam — mówił dalej pos. Chaciński — całkowicie aparat i siły organizacyjne Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i uważam, że aparat ten przez połączenie nie mógłby być redukowany czy zmieniony. Stanie on przed nowymi zadaniami. Trzeba będzie lepiej wyzyskać te wykwalifikowane siły organizacyjne, które się tam znajdują, na szerszych skutkiem połączenia terenach.

KU PARCELACJI POLSKI

Nowy Dziennik Kresowy podaje: Znanym działacz białoruski, głośny z procesu Hromady, R. Ostrowski sprecyzował na łamach pisma Siamia i Szkoła białoruskie postulaty w kwestji szkolnej, jak następuje: „Prywatne gimnazja białoruskie winny otrzymać prawa publiczności i odpowiednie zapomogi. W miejsce zamkniętego ostatnio gimnazjum białoruskiego w Radoszkowicach należy otworzyć gimnazjum białoruskie z prawami w Grodnie oraz w Brześciu lub w Pińsku. W ten sposób w każdym z czterech województw północno - wschodnich istniałoby po jednym gimnazjum białoruskiem.“

Wynikałoby z powyższego, że p. Ostrowski godzi się z projektem władz szkolnych zamknięcia i drugiego z donieławna istniejących gimnazjów białoruskich, mianowicie gimnazjum w Klecku, co ma być podyktowane niskim poziomem naukowym tego zakładu. Mielibyśmy tedy — pisze Nowy Dziennik Kresowy —

zgodnie z projektem p. Ostrowskiego, gimnazja białoruskie w Wilnie, Nowogródku, Grodnie i Brześciu, względnie w Pińsku.

Jednocześnie z gimnazjami proponuje on stworzyć na powiat, przynajmniej po 1—2 białoruskich 7 oddziałowych szkół powszechnych, oraz szkoły o niepełnym komplecie klas (od 1-oddziałowej począwszy) tam, gdzie należą one z prawa ludności białoruskiej, na podstawie przeprowadzanych rokrocznie, w myśl ustawy językowej z 31.7.1924 r. — plebiscytów szkolnych.

W wypadku zrealizowania powyższych postulatów, z dodaniem jeszcze białoruskich szkół zawodowych — uważa p. Ostrowski — potrzebom białoruskiego szkolnictwa niższego i średniego stanie się zadość a przytoczona przezeń liczba szkół najzupełniej wystarczy białorusinom przynajmniej na przeciąg 5 lat najbliższych.

KRONIKA ŻYDOWSKA

ŁÓDŹ — PALESTYNA

Wybitny tódzki fabrykant Oskar Szohn zamierza wybudować w Palestynie fabrykę włócienniczą, składającą się z apretury, farbiarni i przedziałni o 50.000 krosnach. Przedziałnia lostarczać ma paczki bawełny różnym punktom w kraju, w których założone zostaną warsztaty tkackie ręczne i maszynowe. Impreza kosztować ma około 3 milj. dol.

Oskar Szohn, przebywający obecnie w Palestynie, badał tamtejsze możliwości stworzenia tej placówki. Pragnie on do imprezy tej przyciągnąć kapitał angielski przedewszystkiem, by w ten sposób pozyskać wszystkie sympatje rządu palestyńskiego dla tego wielkiego przedsięwzięcia.

Oskar Szohn w przededniu swego wyjazdu z Palestyny zostawił radzie miejskiej Tel-Awihu pisemne zobowiązanie, założenia w tym mieście wspaniałego parku, który nazwany zostanie parkiem Alberta, dla uczczenia pamięci zmarłego jego syna. Miasto ofiarowuje na ten cel 10 duszanów wzdłuż wybrzeża morskiego.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ U ŻYDÓW

W odezwie do ludności żydowskiej, wydanej przez Związek żydowskich towarzystw spółdzielczych w Polsce, czytamy:

„Wzniosłe idee wolności i odrodzenia, jakim holduje ruch spółdzielczy, znalazły mocny od-

zew również wśród nas żydów. Szczególnie w Polsce rozrosła się spółdzielczość żydowska w potężny ruch. Związek nasz zrzesza obecnie ok. 600 spółdzielni, które jednoczą około 200.000 rodzin żydowskich, ogólna suma bilansowa naszych spółdzielni wynosi 165 milionów złotych“. A dalej: „Stawiamy sobie za cel, by w ciągu najbliższego czasu spółdzielnie żydowskie w Polsce zdobyły się na 100.000 książeczek oszczędnościowych (obecnie przeszło 20.000), które dadzą możność zebrania 100 milionów złotych w drodze systematycznej oszczędności.“

PRAWOSŁAWNI PRZECIWI ŻYDOM

Z Czerniowiec donoszą, o odbytej w miasteczku Budzoi uroczystości na cześć żołnierzy, poległych w czasie wojny światowej. Gdy w czasie tej uroczystości rabin - kantor wstąpił na trybunę aby odprawić nabożeństwo ku czci poległych żydów - żołnierzy, biskup prawosławny, Genodi domagał się usunięcia przedstawicieli wyznania mojżeszowego z trybuny, utrzymując, że „ubliżającym byłoby dla prawosławia, gdyby duchowni prawosławni mieli odprawiać nabożeństwa razem z żydami“. — Duchowni żydowscy zmuszeni byli opuścić trybunę. Gmina żydowska w Budzoi zwołała więc protestacyjny przeciwko postępowi duchownego prawosławnego

DOBROWOLNA DANINA

PROTEKTORAT CHIN NAD TYBETEM. — OSTATNIA DANINA. — BŁOGOSŁAWIONA NIESWIADOMOŚĆ. — DWAJ WYŚLANCY. — PRZYGODA W HOTELU I JEJ EPILOG Z NALEŻNYM HONOREM. — OSTATNIE NIEPOKOJE W TYBECIE. — POWRÓT STATUS QUO ANTE WOJNĄ.

Do starej Europy nadeszły wiadomości, że tajemniczy i przed całym kulturalnym światem zamknięty Tybet, nawiązał przerwane od kilkunastu lat swe stosunki z Chinami i, jak dawniej, rządowi nankińskiemu przyobiecał złożenie dobrowolnej daniny.

Chińczycy nigdy nie panowali w Tybecie, zadowolając się coroczną daniną, która dla Tybetu nie była wcale uciążliwą, a była tylko znakiem, że tybetańczycy chcą żyć w przyjaznych stosunkach z wielkim narodem chińskim.

Ostatnia danina złożona była w r. 1914, lecz nie centralnemu rządowi w Pekinie, a gubernatorowi nadgranicznej prowincji, który wszystkie tybetańskie dary utopił we własnej kieszeni na konto górskich bandytów.

Tybetańczycy niewiele zwykle wiedzieli o tem, co się na bożym świecie, poza ich krajem działo, a wszelkie, zresztą dość rzadkie, nowiny przyjmowali z niedowierzaniem i zawsze uważali je za przesadne. W każdym bądź razie zdaje się, że tym razem uwierzyli, iż w kotłach chińskim nieco się uspokoiło i że roztropną rzeczą będzie, by nawiązać dawne przyjazne stosunki ze swym sąsiadem.

Postanowiono więc wydelegować poselstwo do Nankinu, gdzie były najbliższe centralne władze, by rząd chiński uprzedzić o swoich przyjaznych projektach.

To też pewnego dnia, ku ogólnemu zdziwieniu, zawitało do miasta dwu przybyszów w obcych szatach, ale nie można się było z nimi porozumieć, bo jeden z nich tylko zaledwie umiał rozpoznać chińskie pismo, ale mówić z mieszkańcami nie umieli.

Nikt na nich nie oczekiwał, nie mieli żadnego przewodnika. Umieścili się w jakimś drugorzędym hotelu, gdzie ich zaraz obdarto, bo za nocleg i dwa posiłki kazano zapłacić tylko 345 dolarów.

Niewiadomo, jakiego ich jeszcze cze-

kały niespodzianki, gdyby nie znaleźli wreszcie drogi do ministerstwa spraw zagranicznych, gdzie powiadomili kogo należało o swojej misji.

Obydwa posłowie „Dachu Świata”, jak nazywają Tybet, po raz pierwszy dopiero w życiu zeszli z wysokości 3.000 metrów nad poziomem morza i przez całe cztery miesiące byli w podróży po nieznanym sobie drogach.

Zdziwienie ich na każdym kroku nie miało granic, ale najbardziej uderzyło ich niemiłosierne zdzierstwo chińskie. Nie omieszkali poskarżyć się o tem w ministerstwie, co spowodowało bezpośrednią interwencję dyplomatyczną i cała suma została im zwrócona.

Prezydent Czang-Kaj-Szek przyjął bardzo serdecznie obydwu posłów, którzy mu złożyli podarki swego narodu i oświadczyli wolę władców, że Tybet pragnie w najbliższej przyszłości złożyć narodowi chińskiemu poprzednią daninę.

W ten sposób, według dawnego średniowiecznego rytuału, wznowione zostały stosunki sąsiedzkie Tybetu z Chinami. Tybetańczycy oświadczyli, że ostatnich kilkanaście lat ich niezależności od Chin nie było dla Tybetu szczęśliwe. Kraj ich stał się terenem niustannych walk.

Przyczyną tego stanu było to, że poprzednio lamowie osiemnastu plemion tybetańskich byli zatwierdzani przez rząd Pekijski, a gdy go nie stało, zaczęły się między ich następcami kłótnie i walki niustanne.

Posłowie obydwaj byli również książętami z plemienia Muli i panującymi nad rzeką Li-Tang, ale i inne plemiona upełnomocniły ich, by oświadczyć swoją zależność od Chin.

Chiny odprawiły wyścigów z powrotem i w ten sposób przywrócony został pierwotny stan przedwojenny na tym odcinku świata.

B.

NOWY WYNALEZEK W AWJACJI

Bardzo niebezpiecznym dla aeroplanów jest przymusowe lądowanie poza lotniskiem, spowodowane różnymi nieprzewidzianymi okolicznościami.

Lądowanie takie we dnie jest jeszcze możliwym, gdyż zawsze można sobie zdać sprawę z terenu i odpowiednio go wyzyskać. Prawdziwym ryzykiem jest lądowanie przymusowe w nocy, gdy na każdym kroku czyha niebezpieczeństwo rozbicia.

By zapobiec lądowaniu na ślepo, jeden z konstruktorów francuskich, Mi-

chaud, wynalazł pewnego rodzaju strzałę świetlną, która może oświecić teren lądowania na określonej przestrzeni. Pilot, zmuszony do lądowania, rzuca taką strzałę na ziemię.

Strzała, zaopatrzona w kotwicę, zagłębia się w ziemię, a od uderzenia o ląd zapala się wielka pochodnia acetylenowa, która może płonąć przez 5 minut i oświecić jasno dokoła siebie cały teren.

Gdyby jednak taka strzała świetlna spadła na zabudowania, łatwo mogłaby być przyczyną pożaru.

NAWODNIENIE SACHARY

Marzenie inżyniera Bramana z Bostonu, żeby w centrum Sahary umieścić sztuczne morze wody, zdaje się, że zostanie wkrótce zrealizowane.

Plany, które Braman przedstawił rządowi Tuniskiemu, mają olbrzymie, zięjące żarem obszary bezludnej pustyni zamienić na wielkie przestrzenie żyznego i kulturalnego kraju.

Pod protektoratem Francji utworzyło się t. zw. „Towarzystwo Sahary”, które zaraz ma przystąpić do robót.

Dyrektorami tego Towarzystwa są: słynny angielski inżynier, sir George Armstrong, książę Ruspoli i inż. Braman, twórca planów, który był kiedyś presem i naczelnym inżynierem Towarzystwa, które zbudowało Kanał Panamski.

Braman zamierza przeprowadzić wody z morza Śródziemnego do środka pustyni za pomocą kanałów i sztucznych jezior. Jeżeli mu się to uda, nastanie nowa era w historii cywilizacji Afryki Północnej. Głównym punktem w tym planie jest

budowa basenu w zatoce Gabes na morzu Śródziemnym. Basen ten będzie punktem wyjścia kanału, który ma prowadzić do nowego morza na południo-wschód od Biskry. Morze to połączy się z jeziorami słodkiej wody, które leżą o 45 metrów niżej poziomu morza. Braman pragnie wypełnić wszystkie wklęsłości Sahary i połączyć wszystkie jeziora, których powierzchnia wynosi przeszło 30.000 km kw.

Według poczynionych doświadczeń, po unawodnieniu Sahary na 4000 mtr. kw. otrzymać będzie można 36 podwójnych centnarów zboża.

Amerykański inżynier zbadał sam osobiście, że dla zrealizowania jego projektu wystarczy rezerwy wody lokalnej, gdyż z gór Złotych spływa 166 rzek, które później giną w piaskach pustyni. Poza tem odkrył 2 wielkie rzeki podziemne.

Głębokie wiercenia, dokonane na pustyni, wykazały, że na głębokości 33 metrów znajdują się twarde pokłady, pod którymi jest obfitość słodkiej wody.

TRAGICZNY REKORD WYSOKOŚCI

Zainteresowane czynniki aeronautyczne w Niemczech pracują obecnie nad skonstruowaniem odpowiedniego aparatu, któryby pozwolił na badanie sfer nadpowietrznych na wysokości 15 kilometrów nad ziemią. Jak wiadomo, mniej więcej na 13-tym kilometrze ponad ziemią wszelkie już życie jest niemożliwym.

W roku ubiegłym kapitan Grey pokusił się na zdobycie tych wyżyn, osiągnął nawet, jak wykazały przyrządy, punkt 12.922 km., ale przypłacił to własnym życiem.

Kapitan Gray wystartował w Belleville (Ohio) o godz. 14.22, na balonie, objętości 2250 metr.³. Balon eskortowały cztery aeroplany, które rozstały się z nim dopiero na wysokości 3.650 metr. Na silnym południowym wietrze śmiały aeronauta wznosił się wyżej. Na 4560 mtr. Gray po raz pierwszy musiał użyć tlenu. To samo mógł jeszcze powtórzyć na 6085 mtr. Cały aparat oddechowy składał się z potrójnego rezerwoaru tlenu, rury łącznikowej, hełmu i respiratora z elektrycznym aparatem do ogrzewania, by uniemożliwić oddychanie na wysoko-

ściach.

Na 9.000 mtr. balon znikł z pola widzenia obserwatorów. Ostatnie znaki Graya podały wiadomość, że stracił łączność z ziemią, że niebo jest zupełnie czarne, a tam, gdzie było słońce, płonęła olbrzymia kula ognista. Temperatura wynosiła 70 st. poniżej zera. Ostatni sygnał dany był z wysokości 12.170 mtr., gdy Gray wyrzucił pozostałe worki z piaskiem. Była godz. 17.15. By wnieść się jeszcze wyżej, postanowił widać Gray wyrzucić zużyte rezerwoary tlenu. Odciał je więc nożem, ale, czy ręka odmówiła mu posłuszeństwa, czy umysł mu zamroczyło, dość, że nie zdołał połączyć się z następnym rezerwoarem i nastąpiła śmierć.

Na drugi dzień znaleziono zawieszony na konarach drzew balon, a w gondoli ciało Graya, który jeszcze trzymał w ręku tragiczny nóż. Samoliczący aparat wskazywał 12.922 mtr. wysokości.

Nowe eksperymenty będą mogły dokonywać się tylko w zamkniętych balonach i na aparatach specjalnie w tym celu zbudowanych.

FABRYKI I DESZCZ

Dr. Ashworth z Rochdale miał w ostatnich dniach w Angielskim Towarzystwie Meteorologicznym ciekawy referat, w którym dowodził danymi statystycznymi, że dymy i gazy, wydobywające się z kominów fabrycznych, powodują bardziej obfite deszcze. Na poparcie swej tezy dr. Ashworth przedstawił swe sprostowania statystyczne z okolicy Rochdale. Według danych z lat 1918 — 1927 w

i innych okęgów

tej okolicy spadło w niedziele i dni świąteczne, t. j. kiedy fabryki były nieczynne, o 13 proc. mniej deszczu, niż w zwykłe dni tygodnia. W Stonyhurst, które leży na tej samej meteorologicznej linii, ale nie ma zupełnie fabryk, deszczów w niedziele tylko o 6 proc. mniej, niż w dni powszednie.

Ciekawą pod tym względem byłaby statystyka naszej Łodzi, Górnego Śląska przemysłowych.

ZE ŚWIATA

PAMIĘTNIKI ŻONY LUDENDORFA. — Rozwiedziona po 17-latach życia małżeńskiego żona Ludendorfa opublikowała swoje pamiętniki w których m. in. podaje oświadczenie niejakego Erzbergera, który był inicjatorem przeprawy Lenina i Trockiego w wagonie pombowanym do Rosji. Erzberger liczył jakoby, iż w ten sposób wojna będzie skończona. Ciekawe jest również zdanie Ludendorfa w czasie rozmowy o rewolucji niemieckiej, iż „największą głupotą rewolucjonistów niemieckich było to, iż oszczędzili mnie. Jeżelibym powrócił do władzy byłbym bezlitosny i nie wahałbym się ani chwili by zarzucić pętlę szubienicy na szyję Eberta, Scheidemana i pozostałych.

AFERA SZPIEGOWSKA W PRADZE. — Znany z afery szpiegowskiej Falout przekazany został sądowi wojskowemu. Falout stara się jaknajbardziej powikłać zeznanie. M. in. twierdzi, iż przyczyną jego działalności szpiegowskiej była kobieta z którą utrzymywał bliskie stosunki niejaka Wolfowa z Drezna. Prawdziwość tego zeznania niepodobna narazie sprawdzić i potraktowana jest ona jako wyrost. W parlamencie przeprowadzono głosowanie przyjmując do wiadomości oświadczenie premiera Udrzala w tej sprawie. Komuniści usiłowali rozwalkować sprawę szpiegostwa, przez wysuwanie coraz to nowych mówców. W imieniu koalicji zgłoszono wniosek o votum zaufania rządowi, który przeszedł i zakończył dyskusję.

PULASKI NA ZNACZKACH POCZTOWYCH. — John C. Schafer z Milwaukee wniósł w kongresie St. Zjedn. rezolucję, w której wzywa rząd amerykański do wydania specjalnych znaczków pocztowych z podobizną gen. Kazimierza Pułaskiego, w celu upamiętnienia 150 rocznicy śmierci Pułaskiego pod Savannah. Znaczki te byłyby wydane na sprzedaż w dniu 11 października b. r., w którym przypada rocznica śmierci bohatera dwóch światów.

PRAWNIK SCHILLERA SKAZANY ZA OSZUSTWO. — Według doniesień z Berlina, w procesie przeciw Aleksandrowi von Gleichen-Russwurm zapadł onegdaj w nocy wyrok skazujący. Kara opiewa na 100 tysięcy marek grzywny, albo miesiąc więzienia. Sąd doszedł do przeświadczenia, że oskarżony istotnie po-

pełnił zarzucane mu oszustwo, gdyż znajdował się w trudnych warunkach finansowych.

SUCHA AMERYKA. — Według raportu Towarzystwa ubezpieczeniowego „Metropolitan Life Insurance”, w pierwszym kwartale r. b. zmarło w Stanach Zjednoczonych 171 osób, których śmierć spowodowana została nadmiernym używaniem trunków alkoholowych. Jest to największy procent śmiertelności w okresie kwartału od roku 1917. Charakterystycznym jest, iż w Kanadzie, gdzie niema ustawy prohibicyjnej, zmarły w tym samym okresie z powodu zatrucia alkoholem tylko 4 osoby.

ZARAZONY OKRĘT. — Według wiadomości z Lizbony przybył tam do portu niemiecki parowiec „Sierra Cordoba” z 19 chorymi na tyfus. Parowiec przybył z Argentyny i Brazylii. Już w czasie podróży jeden z podróżnych zmarł. Ponadto zdarzył się tragiczny wypadek: palacz okrętowy, który rozchorował się na tyfus wskutek silnej gorączki zbiegł ze szpitala okrętowego i rzucił się w morze gdzie, mimo natychmiastowego ratunku, utonął. Władze portowe zarządziły cały szereg środków prewencyjnych. Chorych odtransportowano do szpitala.

DRAPACZ RADJOSTACJI BERLIŃSKIEJ. — Kierownictwo radjostacji niemieckiej, która, dzięki znakomitym programom osiągnęła olbrzymie rzesze radjosluchaczy, sięgające milionowych cyfr, rozporządza olbrzymimi kapitałami i przystępuje do budowy wspaniałego pałacu radjowego drapacza nieba. Plany tego ogromnego budynku przewidują budowę 12 studjów, w tej liczbie, jednej wielkiej sali nadawczej, wysokości kilku pięter. Sala owa przeznaczona będzie do audycji zbiorowych, w których będzie brała udział większa ilość wykonawców. Poza tem przewidywana jest budowa szeregu laboratorjów, które będą ufatwały prace doświadczalne w dziedzinie radjotechniki, organizacji słuchowisk i transmisji. Nowoczesny gmach radjowy w Berlinie ułatwi pracę studjom niemieckim i przyczyni się zapewne do większej centralizacji programów, które nadawane będą głównie z Berlina i stamtąd transmitowane na kilkadziesiąt prowincjonalnych radjostacji.

Z KRAJU

BIELSKO

Stacja jedwabnicza.

W tych dniach ukonstytuowała się tu Stacja Stacja Jedwabnicza z siedzibą w Bielsku. Do założycieli stacji należą Śląski Związek Rolników, Małopolskie Towarzystwo Rolnicze, Towarzystwo Rolnicze Bielsko-Biała, Okręgowe Towarzystwo Rolnicze w Białej i Żywcu oraz Związek Organizacji Jedwabniczych w Warszawie. Celem instytucji jest ułatwienie hodowcom jedwabników nabywanie drzewek morwowych, sadzonek i nasion, jajeczek jedwabników i t. d. Ponadto stacja prowadzi będzie szeroko zakrojoną akcję propagandową na rzecz jedwabnictwa.

BYDGOSZCZ

Zagryziony przez konia.

W Grabowie (pow. Starogard) wydarzył się niebywały wypadek. Pasący się na pastwisku koń pokasał tak niebezpiecznie 67-letniego robotnika Józefa Malborskiego, iż nieszczęśliwy w kilka godzin zmarł. O wypadku zawiadomiono policję w Starogardzie, która wszczęła śledztwo w tej sprawie.

GDYNIA

Z Rady Portu.

Dnia 4 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Portu. Stałym członkiem Rady Portu zamianowano dr. Edwarda Schaefera naczelnika wydziału handlowo - taryfowego dyrekcji PKP w Gdańsku. Ponadto Rada uchwaliła jednogłośnie rezolucję, że Gdynia winna mieć jaknajwiększy obszar wolnocłowy. Równocześnie zamknięty będzie ogrodzeniem dostęp do portu. Rada debatowała nad usprawnieniem działalności instytucji w mieście, ponadto przyjęła opracowany przez komisję projekt regulacji portu i instrukcji morsko-celnej, oraz memorjału w kwestji unormowania bytu robotników portowych. Rada Portu projektuje zwiedzenie portu w Kopenhadze i zastanawia się nad kwestją utworzenia w Gdyni agencji morsko - celnej.

KATOWICE

Przemycnicy tytoniu.

W dniu wczorajszym straż graniczna w okolicy Szarleja zauważyła przekradających się przez granicę dwu osobników, którzy nie zatrzymali się na wezwanie straży i usiłovali zbiec. Straż oddała kilka strzałów, przyczem jeden z przekradających się został ciężko ranny w bok. Jak się okazało jest to Stanisław Klamka z Sosnowca, którego przewieziono do najbliższego szpitala. Wkrótce przytrzyma-no i towarzysza jego Kazimierza Frykali-ka również z Sosnowca. U obu znaleziono przemycany tyton, który skonfiskowa-no.

POZNAŃ

Nowy dyrektor Opery

Na ostatnim posiedzeniu magistratu

dyrektorem opery poznańskiej został mianowany p. Zygmunt Wojciechowski.

TARNÓW

Z Komitetu gen. Bema.

Delegacja komitetu sprowadzenia zwłok generała Bema w składzie prezesa Komitetu dra Kryplewskiego i członków komitetu, szefa departamentu artylerji Ministra Spraw Wojskowych pułk. Przed żymirskiego i pułk. Dunin-Wolskiego, była przyjęta dnia 5 b. m. przez Pana Prezydenta na audjencji i imieniem komitetu zaprosiła Pana Prezydenta do wzięcia udziału w uroczystości złożenia zwłok generała Bema w mauzoleum w Tarnowie. Pan Prezydent zapowiedział w miarę możliwości swój udział w obchodzie.

Następnie delegacja komitetu zaprosiła poselstwo węgierskie i tureckie do udziału w uroczystościach. Obaj posłowie wraz z personelem poselstw przybędą na obchody w Krakowie i Tarnowie.

TARNOPOL

Zjazd T. S. L.

Dnia 8-go czerwca rozpoczyna się w Tarnopolu pod przewodnictwem prezesa głównego zarządu T. S. L. wice-prezydenta m. Krakowa Ostrowskiego dwudniowy zjazd wojewódzki pracowników społecznych i oświatowych. Protektorat nad zjazdem objął p. Kazimierz Moszyński, wojewoda tarnopolski. Na zjazd przybędą delegaci stowarzyszeń ze wszystkich powiatów województwa tarnopolskiego, a ponadto delegacje stowarzyszeń macierzystych, jak T. S. L., Strzelec, Sokół, Mał. Tow. Rol. i inne oraz szereg osób specjalnie zaproszonych. Wśród społeczeństwa polskiego panuje z tego powodu niebywałe zainteresowanie, ponieważ zjazd ma zdecydować o programowym ujęciu pracy społecznej we wszystkich jej dziedzinach, nadać jej kierunek, odpowiadający warunkom i potrzebom lokalnym, a przede wszystkim przyczynić się do rozbudowy i ożywienia życia społecznego na terenie całego województwa tarnopolskiego.

WILNO

Napad zbrojny i porwanie.

Express Wileński podaje: Dnia 4-go popołudniu, na odcinku Nowe Troki, w rejonie wsi Dumble, leżącej o kilometr od granicy litewskiej, na terytorjum polskie wkroczyło trzech uzbrojonych granicznych strażników litewskich, którzy szybkim krokiem skierowali się ku wsi. Po drodze skręcili, niezatrzymywani przez nikogo, w pole, gdzie pracował Apanas Rusakow, mieszkaniec wsi Dumble. Strażnicy rzucili się na Rusakowa i poczęli go wiązać. Rusakow bronił się, jak mógł, i wzywał pomocy. Jeden ze strażników litewskich uderzył go wtedy kilka razy rewolwerem w głowę, inny zakneblował mu usta — wkońcu napastnicy porwali Rusakowa na ramiona i przenieśli na terytorjum Litwy. Świadcami zajścia byli pastuszkowie.

ŻYCIE GOSPODARCZE

POTRZEBY ROLNICTWA

KOMUNIKAT RADY GŁÓWNEJ C. T. R.

W dniu 1 czerwca 1928 r. odbyło się posiedzenie Rady Głównej Centralnego Tow. Rolniczego, na którym zapadły następujące uchwały:

1. Rada Główna C. T. R. stwierdza, że niski poziom cen zbożowych, a zwłaszcza katastrofalny spadek cen żyta jest przede wszystkim następstwem kryzysu cen na rynkach międzynarodowych, jak również skutkiem pewnych błędów polityki gospodarczej, które naraziły i Państwo i rolników na dotkliwie straty i zachwiały bytem dziesiątków tysięcy warstwą rolnych zarówno mniejszych jak i większych.

Rada Główna z całym naciskiem zwraca uwagę, że przy utrzymaniu cen na obecnym poziomie nie pokrywającym kosztów produkcji, rolnicy będą musieli z konieczności przejść do bardziej eksten-sywnych metod wytwórczości ograniczając stosowanie nawozów sztucznych, maszyn, narzędzi rolniczych, co grozi powstrzymaniem rozwoju rolnictwa, obniżeniem poziomu kultury rolnej, a w dalszych konsekwencjach zmniejszeniem zdolności płatniczej nabywczej ludności rolniczej.

Kryzys cen, jaki wstrząsnął rolnictwem musi nieuchronnie pociągnąć za sobą jaknajsmutniejsze następstwa dla całokształtu życia gospodarczego. Opanowanie tego kryzysu staje się zatem naczelnym zadaniem polityki gospodarczej.

Wychodząc z tego założenia, Rada Główna zwraca uwagę czynników decydujących na konieczność bezzwłocznego podjęcia akcji, mającej na celu z jednej strony podniesienie poziomu cen zbóż i utrzymanie na właściwym poziomie cen innych produktów rolnych, z drugiej zaś obniżenie cen środków wytwórczości

rolniczej i zmniejszenie obciążenia podat-kowego warsztatów rolnych w tym stopniu, aby zapewnić rolnictwu trwałe warunki opłacalności.

2. Widząc w melioracjach najbardziej podstawowy środek podniesienia produkcji rolnej do możliwego maximum, Rada Główna uznaje pilną potrzebę jak-najszybszego przeprowadzenia ich.

Dla osiągnięcia tego celu niezbędnym jest ustalenie zasad polityki melioracyjnej w kraju. W szczególności należy dążyć: a) do unifikacji akcji kredytowej dla melioracji w jednym organie państwa wym, b) do rozszerzenia i udoskonalenia pomocy finansowych, c) do stworzenia warunków technicznych dla sprawnego, oszczędnego i pewnego w skutkach wykonywania melioracji.

W zawieszeniu kredytów obligacyjnych przez P. B. R. (okólnik z dn. 25.V r. b.) Rada Główna widzi jeden z przejawów braku ustalonej polityki melioracyjnej. Wstrząs, jakim akcja melioracyjna stale podlega z tego powodu są wysoce szkodliwe i winny być uniemożliwione. Przyznawanie kredytów w 7 proc. obligacjach melioracyjnych P. B. R. winno być bez zwłoki wznowione bez zastoso-wanych ostatnio ograniczeń.

3. Zważywszy na doniosłość rozwoju rodzimego włókiennictwa, opartego na racjonalnej organizacji produkcji, przerobie i zbytu włókna lnianego i wełny z punktu widzenia zarówno zwiększenia dochodowości warsztatów rolnych, bilansu handlowego, jak też i samowystarczalności gospodarczej Państwa Rada Główna C. T. R. wzywa do zajęcia się w sposób możliwie jaknajwydatniejszy zagadnieniem produkcji i przerobu włókna.

BILANS BANKU POLSKIEGO.

Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę maja r. b. wykazuje zapas złota 624,4 milj. zł., czyli wzrost o 1 milj. zł. Pieniądze i należności zagraniczne (538,4 milj. zł.) zmniejszyły się o 19,1 milj. zł. Portfel wekslowy powiększył się o 25,5 milj. zł. (724,2 milj. zł.), również i po-

życzki zastawowe wzrosły o 2,4 milj. zł. (88,6 milj. zł.). Natychmiast płatne zobowiązania (532,1 milj. zł.) i obieg biletów bankowych (1,244,4 milj. zł.) łącz-nie wzrosły o 27,6 milj. zł. do sumy 1.776,6 milj. zł.

Inne pozycje bez większych zmian.

JAPONJA NA TARGACH WSCHODNICH

W tegorocznych Targach Wschodnich weźmie oficjalny udział Japonja. Mianowicie nadejdzie do Lwowa bezpośrednio

z Japonji wystawa ruchoma, w której weźmie udział 138 japońskich firm przemysłowych.

INWESTYCJE W GDYNI

Jeszcze latem roku bieżącego zakończona zostanie budowa w porcie Gdyni szeregu gmachów instytucji państwowych. Daleko zaawansowane są prace nad budową Banku Gospodarstwa Krajowego i Państwowego Banku Rolnego. — Rozpoczęte zostało w Gdyni układanie torów dodatkowych bocznic kolejowych dla wyładunku węgla. Z inicjatywy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej po-

wstanie w Gdyni specjalny obóz emigracyjny. Nowowyprowadzone chłodnice gdyńskie przyjmą pierwsze transporty w końcu sierpnia. Według zestawień Ministerstwa Skarbu, obecnie co miesiąc przeznaczonych jest na inwestycje w Gdyni około 6 milionów zł. Dla wykonania pełnego planu inwestycji konieczne są jednak dodatkowe kredyty, co jest obecnie tematem rozważań czynników mianodajnych.

PRODUKCJA CUKRU I SPIRYTUSU

Państwowy Instytut Badania Konjunktur i Cen rozpoczął studia nad możliwościami rozwoju polskich plantacji buraków cukrowych. Równocześnie przepro-

wadzone zostaną badania nad rektyfikacją wyrobów spirytusowych. Badania plantacji cukrowych dokonywane są obecnie na terenie b. Kongresówki.

ZA CZERWONYM KORDONEM

Sowieckie powietrze nie służy. Po komunikatach stwierdzających, że Gorkij stał zamieszka w Rosji Sowieckiej, sensację wywołało oświadczenie samego Gorkiego, zamieszczone w „Gazecie Literackiej”, iż zamierza on na jesieni wrócić ponownie do Włoch. Zamiar swój Gorkij motywuje złym stanem zdrowia.

Kryzys w związkach zawodowych. Prasa moskiewska wiele pisze ostatnio o kryzysie w kierownictwie związków zawodowych. Prasa wytacza zarzuty, iż kierownictwo z Tomskim na czele tolerowało biurokracizm i nie walczyło o zwiększenie wydajności pracy oraz o karność w fabrykach.

Ford w Rosji. Porozumienie między Rządem sowieckim a Fordem jest faktem dokonany. Ford ma wybudować ogromną fabrykę samochodów produkującą 100

tysięcy wozów w ciągu roku. Fabryka ma być zaopatrzona w najnowsze urządzenia. Termin współpracy technicznej stron obu wyznaczony jest na 9 lat. Budowa fabryki ma być ukończona w ciągu lat czterech. Inżynierowie zakładów Forda przyjeżdżają do Rosji Sowieckiej. Do czasu wybudowania fabryki zapotrzebowanie Rosji Sowieckiej będzie zaspakajane przez wóz samochodów. W ciągu czterech lat w zakładach Forda Rosja Sowiecka zakupi samochodów i części samochodowych na sumę około 30 milionów dolarów. Dane powyższe cytuje również komunikat oficjalny sowiecki.

Dzwony na drut. Z Nowogrodu donoszą, że na odbytych tam zebraniach robotniczych uchwalono rezolucję, domagającą się przetopienia dzwonów cerkiewnych na drut miedziany.

Z GIEŁDY

Akcje:

Bank Polski 167.25; Bank Zw. Sp. Zar. 78.50; Lilpop 29.50 — 29.25; Ostrowiec 81.00 — 81.50 — 80.00; Rudzki 36.00; Starachowice 25.00.

Dewizy:

Dolary Stanów Zjedn. 8.88; Holandja 358.00; Londyn 43.24 i jedna czwarta; Paryż 34.86 i pół; Praga 26.40; Szwajcarya 171.63 i pół; Włochy 46.67 i pół. Dolar w obrotach prywatnych 8.88; rubel złoty 4.58 i pół; gram czystego złota 5.9244.

W obrotach międzybankowych: Berlin 212.66; Gdańsk 172.83 oraz 100 dolarów kabeł 892.

Papiery lokacyjne

4 proc. poz. inwestyc. 103.75 — 104.00; 5 proc. konwersyjna 67.00; 6 proc. pożyczka dolarowa 83.50 (zł. 743.15); 10 proc. poz. kolejowa 102.50 (zł. 176.30); 5 proc. poz. kol. konwers. 59.00; 4 i pół proc. L. Z. Ziemięskie 47.00 — 47.50; 8 proc. L. Z. Warszawy złot 65.00; 10 proc. m. Siedlec 66.00.

ŻYCIE AKADEMICKIE

STOW. MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ „ODRODZENIE”

Prezydium Rady Naczelnej Stowarzyszenia Młodzieży Akademickiej „Odrodzenie” na posiedzeniu odbytem w dniu 29 kwietnia 1929 r. we Lwowie powzięło następującą uchwałę:

Prezydium Komitetu Wykonawczego Rady Naczelnej Stow. Młodz. Akademickiej „Odrodzenie” zapoznawszy się z przyczynami usunięcia w roku 1926 z organizacji kolegów: Stanisława Brzezińskiego, Michała Sobańskiego, Wacława Sobańskiego i Czesława Straszewskiego:

1) Stwierdza niesłuszność wszelkich

zarzutów wysuniętych przeciwko tym kolegom po skreśleniu ich z listy członków Odrodzenia.

2) Reasumuje uchwałę I. Komitetu Wykonawczego R. N. Stow. Mł. Akad. „Odrodzenie” z dnia 27 czerwca 1926 r. mocą której wymienieni koledzy zostali skreśleni z listy członków „Odrodzenia”.

Powyższa uchwała została zatwierdzona na Nadzwyczajnej Sesji Rady Naczelnej Stowarzyszenia Młodzieży Akademickiej „Odrodzenie” odbytej w Warszawie w dniach 18 — 20 maja b. r.

LIST DO REDAKCJI

Szanowny Panie Redaktorze!

W ostatnim czasie pojawiło się w prasie polskiej kilka notatek i artykułów, które fałszywie omawiając stanowisko wileńskiego koła „Odrodzenia” w wyborach do władz Bratniej Pomocy, usiłowały zaniepokoić przyjaciół „Odrodzenia” dokonywującymi się rzekomo zmianami w zasadniczym charakterze naszego ruchu.

W imię prawdy przeto, po zapoznaniu się z istotnym stanem rzeczy oświadczamy, że w zupełności aprobujemy akcję „Odrodzenia” wileńskiego w szczególności w wyborach do władz Bratniej Pomocy, jako zgodną z zasadami moralnymi, interesem narodowym, potrzebami młodzieży akademickiej i uchwałami naszej Rady Naczelnej.

Akcja ta opiera się i wynika z zasadniczych wytycznych ideowych ruchu odrodzeniowego, choć w ciągłym rozwoju, ale w istocie tych samych i niezmiennych od początków „Odrodzenia”.

Oświadczenie to położy może kres szerszym pogłoskom. Ufamy więc, że Szanowny Pan Redaktor zechce łaskawie spowodować należyte poinformowanie zaniepokojonej opinii, umieszczając je na łamach Swego poczytnego pisma.

Zechce Pan łaskawy Panie Redaktorze przyjąć wyrazy głębokiego szacunku.

(—) K. Malko prezes, St. Świeżawski wiceprezes, A. Czartoryski skarbnik, J. Ostrowski sekretarz gen.

Z SALI SĄDOWEJ

KŁAMSTWO „GAZETY CHŁOPSKIEJ”

W Gazecie Chłopskiej, która stale prowadzi walkę z przedstawicielami Kościoła Katolickiego, ukazał się artykuł p. t. „Trzynasty apostoł”, którego autor, członek Stronnictwa Chłopskiego, niejaki Jan Serzysko, pogardliwie nazywając ks. kan. Karola Żebrowskiego, dziekana Żelechowskiego, „trzynastym apostołem”, zarzucał mu „fałszywe, brudne i obelżywe głoszenie Ewangelji po kościołach” i w sposób niestęchanie brutalny wyśmiewał treść kazania, wygłoszonego przez księdza kanonika na odpuszcie w Zwoli, pow. Garwolińskiego.

Kurja biskupia nakazała ks. kanonikowi Żebrowskiemu, kapłanowi wielce zasłużonemu w walce unitów z rządem moskiewskim na Podlasiu, cenionemu przez swych parafjan, wytoczenie sprawy karnej przeciwko redaktorowi Gazety Chłopskiej p. Brochwiczowi - Lewińskiemu oraz Janowi Serzysko, jako autorowi artykułu.

Pełnomocnik ks. kan. Żebrowskiego mec. A. Junosza - Gzowski złożył skargę do Sądu Okręgowego w Siedlcach, który nadał skardze normalny bieg; od decyzji tej odwołał się radca prawny Gazety Chłopskiej mec. Hofmokl-Ostrowski do Sądu Apelacyjnego w Warszawie, twierdząc, że sprawa winna być rozpoznana w Sądzie Okręgowym Warszawskim, ponieważ w okręgu Sądu tego znajduje się redakcja oskarżonego pisma, lecz Sąd Apelacyjny skargę mec. Hofmokla pozostawił bez skutku.

W rezultacie, sprawa znalazła się na

wokandzie Sądu Okręgowego w Siedlcach. Przewodniczył sędzia Zbroziński, interesy oskarżyciela reprezentował mec. A. Junosza - Gzowski, obronę Jana Serzyskiego wnosząca adwokatka p. Irena Płażewska. Redaktor Brochwicz - Lewiński nadesłał do Sądu depezę, w której prosił o odroczenie sprawy z powodu jego choroby, lecz Sąd prośby tej jako gołosłownej, nie uwzględnił.

Jan Serzysko, typowy „orator” na wiecach Stronnictwa Chłopskiego, w obliczu Sądu od razu jakoś zmiękł, struchlał i minorowym tonem złożył oświadczenie, że prosi o przebaczenie i chce się pogodzić. W końcu złożył oświadczenie na piśmie: że, 1) bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za artykuł, 2) że odwołuje ten artykuł w całości jako kłamliwy, 3) przeprasza ks. kan. Żebrowskiego za użyte pod jego adresem wyrazy obelżywe i 4) że, tytułem kary składa na misję katolickie i patronat nad więźniami 90 (dziewięćdziesiąt) złotych. („Stu złotych — powiada — nie mam”. „Zostało mi się tylko parę złotych na drogę”).

Ks. kanonik Żebrowski, w osobie swego pełnomocnika mec. Gzowskiego, uznał satysfakcję na wystarczającą i po zaprotokulowaniu „przeprasin” podsądnego, zgodził się na umorzenie sprawy.

Skonfudowany Serzysko opuścił salę sądową, ale gdy przyjechał do swoich, do wioski, to oświadczył im: „I w sądzie mi nic nie zrobili”.

B. O.

KURSY WAKACYJNE DLA NAUCZYCIELI

W lipcu b. r. czynne będą na obszarze Okręgu Szkolnego Warszawskiego następujące kursy dla nauczycielstwa szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli: 1) filologiczny pod kierunkiem dr. S. Seligi, 2) fizyczny pod kierunkiem profesora dr. S. Piętkowskiego, 3) matematyczny pod kierunkiem prof. dr. S. Straszewicza i 4) biologiczny pod kierunkiem prof. dr. W. Szafera. Pierwsze trzy kursy odbywać się będą w Warszawie, czwarty w Augustynowie. Celem kursów jest zapoznanie nauczycieli z nowszymi wynikami badań w wymienionych dziedzinach wiedzy. Prelegentami będą powołani przez Min. W. R. i O. P. wybitni fachowcy, przeważnie profesorowie szkół akademickich. Zwierzchnie kierownictwo kursów spoczywa w rękach Min. W. R. i O. P., organizację kursów przeprowadza Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego. By udostępnić pobyt na kursach szerokim rzeszom nauczycielstwa, Kuratorjum czyni starania, aby uczestnicy ich korzystać mogli z daleko idących udogodnień natury materialnej. Bliższych informacji udzielać mogą Dyrekcje szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli.

S P O R T

BIEGI KOLARSKIE

Międzynarodowy mecz kolarski Szwecja — Belgja rozegrany w Zurychu przyniósł zdecydowane zwycięstwo Belgji w stosunku 8 : 4.

Bieg kolarski Paryż — Bruksela (366 klm.) wygrał Varhaegen (Belgja) w czasie 12 : 18 : 00 sek. Startowało 60 kolarzy.

W ogólnej klasyfikacji mecz tenisowy Polska — Finlandja wygrała bezapelacyjnie Polska w stosunku 6 : 1.

POLSKA — FINLANDJA 6 : 1

W ogólnej klasyfikacji mecz tenisowy Polska — Finlandja wygrała bezapelacyjnie Polska w stosunku 6 : 1.

WYŚCIGI KONNE

Zapisy na dziś:

I. Nagr. 2100 zł. dla 3 l. 1600 mtr.: Fanfara II, Ktery Szepietów; Furja, Cichowskiego; Half Teddy, Dydyńskiego; Fordon, B. Szwajcera; Cyklon II, Bersona.

II. Nagr. 1600 zł. dla 3 l. Dyst. 2100 mtr.: Harakiri, Morstina; Fijolek, Cichowskiego; Florida II, B. Szwajcera; Grangarada, Hr. Zamoyskiego i M. Radwana; Centaur, M. Bersona; Aścia, Andersa.

III. Nagr. 1800 zł. dla 4 l. Dyst. 1300 mtr.: May Rose, Ktery Szepietów; Frasuquita II, Płacheckiego; Aurora II, Zakrzeńskiego; Gran, Plisowskiego; Ammon, Lubicz; Galopada, Hessena; Tout en Haut, Rómmla; Ma Jalousie, Hr. Alvenslebena; Murman, Mirnego; Allier, Andersa.

VI. Nagr. 7000 zł. Handicap dla 3 l. Dyst. 2100 mtr.: Hong Kong — 58 i pół, Margr. i A. hr. Wielopolskich; Latawiec — 62, Róga; Already — 57, 17 pł. Ulanów; Monte Carlo, 55 i pół, Ktery Szepietów; Fanfara — 54, Szwajcera; Gereza — 51, K. Hr. Zamoyskiego i

M. Radwana; Ceres II — 55 i pół, Bersona.

V. Nagr. 7000 zł. Handicap dla 4 l. Dyst. 1600 mtr.: Ibanes — 55, Ktery Szepietów; Florestan — 56, Dydyńskiego; Saperlot — 43, Przyłęckiego; Fabiola — 55 i pół, K. Hr. Zamoyskiego i M. Radwana; Egmont — 56, K. Hr. Zamoyskiego i Radwana; Dukat — 50, Topór; Resonance BW — 52 i pół, Peretjatkowicza; Armagnac — 54, Bersona; Etyl — 55 i pół, E. Grzybowski.

VI. Nagr. 1500 zł. dla 3 l. i st. Dyst. 2100 mtr.: Kmicie, Róga; Herold, 9 pł. Strz. Kon.; Ałlawerdy, Vetesco; Ugly Prince, Dydyńskiego; Grangarda K. Hr. Zamoyskiego i M. Radwana; Effigie Royale, L. Szwajcera; Granat II, Kowalskiego; Erna, Grzybowski; Man Yongg, Hessena; Mesenas, Andersa.

VII. Nagr. 2500. Hdep. Dyst. 2100 mtr.: Oleś — 61 i pół, Róga; Bramin — 57 i pół, Ktery Szepietów; Ghazi — 60, Cichowskiego; Florestan — 58 i pół, Dydyńskiego; Amor — 54, I pł. Ul. Krechow.; Zbir — 53, Bar. Kronenberga; Wulkan — 58, Topór.

RADJO

KRÓTKOFALÓWKA POZNAŃSKA

Stacja nadawcza krótkofalowa przy radjo poznańskim mimo, iż znajduje się jeszcze w okresie audycji próbnych, zapowiada się jako ważny czynnik w polskiej radjofonii. Audycje jej odbywają się narazie dwa razy tygodniowo, a szereg miejscowych i pozamiejscowych radjoamatorów krótkofalowych, jak nam donoszą, uzyskało zupełnie zadowolający odbiór stacji. Co do jej zasięgu europejskiego, lub pozaeuropejskiego, odczekać należy głosów i obserwacji krótkofalowców zagranicznych, które z reguły ze względu na odległość, nadchodzą dopiero po pewnym czasie.

W skład programów koncertowych stacji krótkofalowej, przewidzianych w ogólnych programach radja poznańskiego, wchodzić dobre koncerty gramofonowe oraz koncerty wokalne.

Program Polskiego Radjo na poniedziałek, dnia 19-go b. m.

215 kc. WARSZAWA 1395,1 m.

11.56 Sygn. czasu. 12.10—12.50 Muzyka gram. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 13.00 Kom. 14.50 Kom. 15.10—15.35 Odczyt p. t.: O zawodzie inżyniera. 15.35 Przegląd komunikacyjny. 15.50 Kącik artystyczny. 16.00—16.00—16.45 Muzyka gram. 17.00 Odczyt Z zagadnień wymiaru sprawiedliwości w Polsce. 17.25 Odczyt p. t. Młodzież szkół zawodowych w Polsce. 17.55 Muzyka tan. 18.45—18.55 Kom. P. W. K. 18.55 Rozmaitości. 19.15 Lekcja języka franc. 19.40—19.55 Nadpr., kom. 19.56—20.00 Sygn. czasu. 20.30 Koncert z Berlina. 22.00 Kom. lotn.-meteor. 22.05 Międzynarod. Konk. Hip. 22.25 Kom. P. A. T. 22.40 Kom. 23.00—24.00 Muzyka tan.

721 kc. KATOWICE 416,1 m.

16.00—17.00 Koncert gram. 17.00—17.25 Odczyt p. t.: Z Pow. Wyst. Kraj. w Poznaniu. 17.25—17.50 Nowości radjowe. 17.55—18.55 Słuchowisko dla młodzieży. 18.45—18.55 Kom. P. W. K. 18.55—19.15 Rozmaitości. 19.15—19.40 Odczyt p. t.: Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzie. 19.40—19.55 Co słycać w Strazactwie. 19.56—20.00 Sygn. czasu. 20.00—20.30 Recytacje poetyckie. 20.30—22.00 Koncert międzynarod. 22.00—23.00 Kom. 23.00—24.00 Muzyka lekka.

955 kc. KRAKÓW 314,1 m.

11.56—12.10 Sygn. czasu. 12.10—12.30 Muzyka gram. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 13.00—13.15 Transm. z Warsz. 14.50—15.10 Kom. 17.00—17.25 Odczyt p. t.: Wzdłuż dalmatyńskiego wybrzeża. 17.25—17.50 Odczyt p. t.: Prądy i kierunki muzyki społecznej. 17.55—18.45 Transm. z Warsz. 18.45—18.55 Transm. z Pozn. 18.55—19.15 Rozmaitości. 19.15—19.40 Lekcja francuskiego. 19.40—19.55 Kom. harc. 19.56—20.00 Sygnał czasu. 20.00—20.30

Kom. 20.30 Transm. z Warsz. 22.00—23.00 Transm. z Warsz. 23.00—24.00 Muzyka tańeczna.

883 kc. POZNAŃ 339,8 m.

12.00—12.30 Radjografja. 12.30—12.50 Kom. samorz. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 13.00—13.05 Sygn. czasu. 13.05—14.00 Koncert gram. 14.00—14.15 Giełda. 14.15—14.30 Kom. 16.30—16.45 Odczyt p. t.: Opowiadki z kolonii polskich w Brazylii. 16.45—17.00 Odczyt p. t.: Opowieści ludu Wielkopolskiego. 17.00—17.20 Lekcja gry szachowej. 17.20—17.40 Odczyt T. C. L. 17.40—17.55 Odczyt p. t.: Ogólne uwagi o powojennej powieści franc. 17.55—18.45 Koncert południowy. 19.20—19.40 Silva rerum. 19.40—20.00 Pogadanka radjotechniczna. 20.00—20.10 Odczyt p. t.: Zwiedzajmy Wielkopolskę. 20.10—20.30 Kurs języka franc. 20.30—22.00 Koncert wiecz. 22.00—22.15 Sygn. czasu. 22.15—22.45 Radjografja. 23.00—24.00 Koncert krótkofalowej stacji.

658 kc. WILNO 455,9 m.

11.56—12.10 Warsz. Sygn. 12.50—13.00 Kom. P. W. K. 15.10—15.35 Transm. z Warsz. 17.20—17.30 Chwilka strzelecka. 17.30—17.55 Aud. dla młodz. 17.55—18.45 Transm. z Warsz. 18.45—18.55 Kom. P. W. K. 18.55—19.20 Odczyt p. t.: Historia operetki. 19.20—19.45 Utwory Cz. Jankowskiego. 19.45—20.00 Sygn. czasu. 20.00—20.25 Odczyt O tak zwanym kalendarzu imion słowiańskich. 20.30—22.00 Tr. konc. międzyn. 22.00—23.00 Transm. z Warszawy. 23.00—24.00 Transm. z Krak.

ZAGRANICZNE

19.35 Monachjum. „Der Waffenschmied“ — opera Alberta Lortzinga. 20.00 Lipsk. Wieczór Ryszarda Straussa. 20.30 Medjolan. „Le Belle di Notte“ — operetka Cusciny. 20.30 Berlin. Koncert międzynarodowy. 22.35 Londyn. Koncert kameralny.

PRZEGLĄD KATOLICKI

WYCHODZI NA NIEDZIELE, KOSZTUSZ ROKU 24, KWART. 6, MIES. 2 zł.

Przeгляд Katolicki omawia zagadnienia religijne, społeczne i kulturalne; orientuje w aktualnych kwestiach pod kątem widzenia etyki katolickiej. Przeгляд Katolicki ma obszerną kronikę zagraniczną, dotyczącą życia katolickiego i akcji katolickiej, umieszcza recenzje nowych książek polskich i zagranicznych.

Jedyny w swym rodzaju tygodnik — niezbędny dla każdego świątelnego katolika.

Redakcja i Administracja:

WARSZAWA, KRAK. PRZEDMIEŚCIE 71.

KRONIKA

CZERWIEC

9

NIEDZIELA

Dziś: Pryma

Jutro: Barnaby

Wschód słońca g. 3.33
Zachód godz. 19.33
Wschód księżycy 18.40
Zachód godz. 3.1

OFIARY

Na głodnych w Wileńszczyźnie złożył p. Wiktor Nowicki z Warszawy 5 zł.

SODALICJA KLAWERJAŃSKA

W Kościele Dzieciątka Jezus przy ulicy Moniuszki odbędzie się dnia 9-go czerwca o godzinie 6-iej wieczorem uroczyste nabożeństwo z wystawieniem Najświętszego Sakramentu i kazaniem misyjnym. Kazanie wygłosi Czcigodny ksiądz profesor Kazimierz Wasiak. O jaknajliczniejszy udział w nabożeństwie uprasza Zelarorów i Przyjaciół Misyj, Sodaliczka Klawerjańska.

Z WARSZ. SEMINARIUM DUCHOWN.

Nadszedł okres przyjęć kandydatów do Warszawskiego Seminarjum Duchownego. Prawo wstępu dać świadectwo dojrzałości ze szkoły średniej.

Ks. rektor przyjmuje zgłaszających się codziennie (prócz niedziel i świąt) od g. 11 do 12 w gmachu Seminarjum, Krak. Przedm. 52. (KAP.).

BUDŻET MAGISTRATU

Magistrat uchwalił na ostatnim posiedzeniu dokonać zmian w preliminarzu nadzwyczajnym miasta na r. 1929 — 30, a to w związku ze zmianami, wprowadzonymi po stronie dochodowej tego preliminarza, a mianowicie na podstawie:

1) definitywnego ustalenia salda pożyczki amerykańskiej z ub. okresu budżetowego w wysokości 25.241.865 zł., 2) podwyższenia przez M. S. W. budżetu zwyczajnego miasta o 3.125.000 zł., przez co podwyższy się nadwyżka dochodów zwyczajnych, jako przelew na rzecz budżetu nadzwyczajnego, 3) niezatwierdzenia przez Radę Miejską opłaty specjalnej od adjacjentów w sumie 1.000.000 zł.

Na podstawie tych zmian magistrat wystąpił do Rady Miejskiej z wnioskiem o zmianę prawie wszystkich pozycji budżetu nadzwyczajnego. Wniosek ten podwyższa m. in. kredyty na budowę domu dla sekcji wojskowej o 216.026 do zł. 316.026, IV oddziału straży ogniowej o 173.300 zł. do 473.300 zł., posterunku na Czerniakowie i 59.635 do 266.635, szaleńców o 274.707 do 474.707, gmachu muzeum narodowego o 238.442 zł., do zł. 868.412, zakładu kąpielowego przy ul. Leszczyńskiej o 680.831 do 1.880.831 zł., ośrodka zdrowia na Ochocie o 208.864 do 558.864, Instytutu higienicznego o zł. 374.113 do 510.113 zł., kolonii dla umysłowo chorych o 440.750 do 840.750 zł. Wprowadzono też kredyty: 183.874 zł. na

ukończenie budowy ośrodka zdrowia na Grochowie, 81.959 zł. na budowę zakładu kąpielowego na Pelcowiznie 96.915 zł. na założenie ośrodka zdrowia w dzielnicy żydowskiej, 7.429 na odwodnienie niziny wawerskiej, 520.000 zł. na budowę dojazdów do wiaduktu kolejowego na Powązkach. Podwyższono też kredyt na kupno nieruchomości i placów na ogólne cele miejskie o 1.316.922 zł. do sumy zł. 2.316.922 etc.

50,000 ZŁ. NA BUDOWĘ POMNIKA KU CZCI LOTNIKÓW.

Prezydent miasta inż. Z. Słomiński przyjął w piątek delegację Komitetu budowy pomnika lotników w osobach b. Ministra Eberhardta, dyrektora departamentu lotnictwa pułk. Rayskiego i prezosa Aleksandra Lewickiego, którzy poruszyli sprawę realizowania obietnicy magistratu co do udziału w kosztach budowy pomnika lotników na pl. Unji Lubelskiej.

Prezydent Słomiński obiecał wstawić na ten cel do budżetu magistratu na r. 1930/31 kwotę 50,000 zł.

Jak wiadomo, omawiany pomnik dłuta Wittiga odlewany jest obecnie w jednej z pracowni krajowych.

TYDZIEŃ WALKI Z SACHARYNĄ.

W ostatnich dniach ujawnione zostały przez Komisariat Rządu liczne wypadki fabrykacji napojów, lodów i wyrobów cukierniczych na sacharynie. W związku z tem organizowany jest obecnie tydzień walki z sacharyną, który będzie miał na celu uniemożliwienie tych fałszerstw w przyszłości.

KIEROWANIE RUCHEM NA WISŁE

Komisariat Wodny w związku z intensywnym ruchem statków na Wiśle w porze letniej przystąpił do uregulowania sprawy ruchu statków i łodzi na Wiśle. Łodzie i statki kierowane będą przez posterunek policji wodnej tak, by nie zachodziły zderzenia. Wszystkie statki płynące z biegiem rzeki będą się musiały trzymać prawego brzegu, statki i łódki zdążające w kierunku przeciwnym — lewego brzegu. Statki zawracające będą musiały dawać specjalne sygnały.

O POTANIENIE NABIAŁU.

W Komisariacie Rządu odbywają się obecnie konferencje z przedstawicielami cennikowej komisji nabiąłowej w sprawie obniżenia cen na masło i jajka. Komisariat Rządu dąży do obniżenia ceny jajek do 13 gr. za sztukę i masła o 10 proc. na klg.

ILE JEST SAMOCHODÓW W WARSZAWIE

Oddział drogowy komisariatu rządu zarejestrował w ciągu maja 136 nowych prywatnych samochodów osobowych, 28 dy ciężarowe, 6 autobusów, 4 samochodów ciężarowych, 6 autobusów, 4 samochody specjalne i 31 motocykli, razem

229 nowych pojazdów mechanicznych.

Ogółem na 1 czerwca r. b. zarejestrowanych samochodów w Warszawie było 7,881, z czego 2,974 dorożek, 2,931 prywatnych samochodów osobowych, 1,175 ciężarowych, 637 motocykli, 71 autobusów i 56 samochodów specjalnych.

ZWIEDZANIE WARSZAWY

Wydział oświaty i kultury Magistratu organizuje w b. tygodniu następujące wycieczki: w niedzielę dn. 9 b. m., Teatr Wielki i Narodowy (przewodnik miejscowy); w poniedziałek dn. 10 b. m., Obserwatorium Astronomiczne (prowadzi p. M. Białęcki); w środę dn. 12 b. m., Menica Państwowa (przewodnik miejscowy). Informacje i zapisy w gmachu Magistratu, Senatorska 14, poprzeczna oficyna, IV-te piętro, telefon 280-85. Wycieczki są dostępne dla wszystkich.

WSTĘPNY EGZAMIN W CHYROWIE

Dyrekcja Prywatnego Gimnazjum OO. Jezuitów w Bąkownicach pod Chyrowem podaje do wiadomości, że egzamina wstępne do kl. I gimn, odbędą się 18-go czerwca br.

O KREDYTY BUDOWLANE DLA WARSZAWY

Minister Skarbu Matuszewski przyjął prezydenta miasta inż. Z. Słomińskiego w sprawach uruchomienia kredytów budowlanych dla stolicy. Zagadnienie to będzie rozwiązane w całości zagadnień finansowo budowlanych, które obecnie rząd rozważa w stosunku do miast.

ZYSK Z AUTOBUSÓW

Z powodu wielkich kosztów związanych z eksploatacją i amortyzacją linii autobusowych w Warszawie, autobusy przynoszą miastu nieznaczne zyski. Według obliczeń dyrekcji tramwajów miejskich, każdy autobus przynosi miesięcznie około trzystu złotych czystego zysku.

WŁAMANIE DO KOŚCIOŁA O.O. PALLOTYNÓW

Wczoraj znowu nieczna ręka rabusia dokonała rabunku w świątyni pod wezwaniem Chrystusa Króla, przy ul. Skaryszewskiej 12.

Kościółek ten należy do O.O. Pallotynów.

Rano o godzinie 5 min. 15 do kościołka przyszedł brat Ziółkowski. Ku swemu przerażeniu zobaczył, że okno do świątyni jest otwarte. Podważono je od zewnątrz i druty, które było zabezpieczone, pozrywano.

Ks. Ziółkowski zawiadomił rektora, ks. Tomasza Maciora. Zaalarmowano urząd śledczy.

Na miejsce przybyła policja i stwierdziła, że dwie puszki są rozbite i pieniądze wybrane. Prócz rozbitych puszek do ofiar wylamane były drzwiczki do Tabernaculum.

Złodziej jednak kielichów nie zabrał. Powyginał je tylko, sprawdzając ich wartość.

Złoczyńca wyszedł z kościoła drugim oknem.

WYPADEK W DRUKARNI

W domu na pl. Krasieńskich 6, w drukarni pracowników gminnych maszyna drukarska przynioła 16-letniego Romana Mindlewicza, (Marjensztadt 25), który uległ złamaniu prawej nogi. Po opatrunku Pogotowie przewiozło chłopca do domu.

WYPADEK MOTOCYKLOWY

Na Nowym Zjeździe przed domem Nr. 7, motocykl wojskowy Nr. 842, prowadzony przez szeregowca 36 p. p. 9 komp. cyklistów, Władysława Górbarckiego, wskutek zagrożenia drogi przez dorożkę konną, zmuszony był nagle zahamować. Wtedy motocykl wyrzucił się wyprzedzając na jezdnię Górbarckiego, który wyszedł bez szwanku, natomiast Jadący w koszyku 30-letni Józef Ulrych sierż. 36 p. p. doznał złamania obu kości lewego przedramienia. Po opatrunku, Pogotowie przewiozło Ulrycha do szpitala I-go okręgowego.

PILNOWAĆ DZIECI

Przed domem Nr. 206 Ks. Ziemowita w Targówku dostał się pod samochód 4-letni Henryk Klunkiewicz, (Ks. Ziemowita 26) puszczony samopas na ulicę. Lekarz Pogotowia stwierdził u chłopca potłuczenie głowy, rąk, pleców i pośladków, pozostawiając na leczeniu w domu.

WYPADEK SAMOCHODOWY

Na ul. Złotej przed domem 21 nieznanymi przechoźcą, lat około 56-ciu, prawdopodobnie izraelita wszedł na jezdnię i będąc uderzony o skrzydło przejeżdżającego samochodu 2050, upadł nieprzytomny, ulegając prawdopodobnie pęknięciu czaszki. Po udzieleniu pomocy przez Pogotowie, ofiarę w wypadku w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Dz. Jezus. Zaraz po wypadku kierowca Czesław Kreczmer (Czerniakowska 152-154) zatrzymał się i zameldował o wypadku w 8 komisariacie.

BEZBOLESNA OPERACJA W TRAMWAJU

68-letniemu Herszowi Chimelfarbowi (Pięknka 36) w tramwaju linii „17” jakiś złodziej z teczka w rękę, przeciął kieszeń w kamizelce i skradł portfel zawierający 300 zł. gotówką, weksel na 100 zł. i różne dokumenty. W momencie wyjmowania portfela Chimelfarb wszczął alarm, lecz złodziej wyskoczył na rogu ul. Krak. Przed. i Królewskiej i zbiegł.

WĘDRÓWKA PODKOPYWACZY

Przy ul. Mokotowskiej 41 niewykryci złodzieje dostali się do piwnicy. Tam przebili ścianę i przez otwór przeszli do suteryny należącej do składu manufaktury Antoniego Rodziewiczza. Następnie złodzieje po schodach prowadzących z suteryny do sklepu wtargnęli tam i skradli korthy, jedwabie, sukna i towary galanteryjne. Właściciel sklepu oblicza ogólne straty na 6.000 zł.

SŁUŻĄCE! BĄDŹCIE OSTROŻNE!

Młoda i urodziwa Zofja Bondarkówna, służąca u p. Ernestyny Landau przy ul. Siennej 45, na spacerze w ogrodzie Saskim zapoznała Antoniego Podsiadło, rzekomo kelnera z mleczarni „Rekierta”. W krótkim czasie stosunki pomiędzy młodymi tak się zacieśniły, że Bondarkówna wierząc obietnicom i zapewnieniom swego wielbiciela, poczęła traktować go jako narzeczonego.

Posiadło skorzystał z zaufania naiwnej, a tęskniącej od dawna do uwicia gniazdka rodzinnego służącej, i pod pozorem zadatkowania mieszkanka, wyludził od niej 550 zł. gotówką, zabrał następnie z koszyka jeszcze 50 zł. oraz bieliznę i garderobę i ulotnił się. Wywiedziona w pole Bondarkówna zameldowała o oszustwie w 8-m komisariacie. Tymczasem nazajutrz po powiadomieniu policji Podsiadło przyszedł do Bondarkówny i udając niewiniątka, zaprosił narzeczoną na spacer. Ta skorzystała z tego i na ulicy oddała oszusta w ręce policjanta. — Okazało się, że posiada on żonę i dziecko. Podsiadła przesłano do dyspozycji władz sądowych.

OKRADZONY W RESTAURACJI

Adolfowi Traczowi (Kopernika 34), urzędnikowi P. K. O. oficerowi rezerwy skradziono z szatni w restauracji „Wróbel” (Mazowiecka 14) palto gabardinowe, oddane odźwiernemu Wacławowi Kuśmiderowi.

KRADZIEŻ SAMOCHODU

Przy zbiegu ul. Zgoda i Przeskok, skradziono samochód — taksówkę marki „Chevrolet” Nr. 2011 (21147), należący do Michała Biniszewskiego (Wolska 15).

ZNACZNA KRADZIEŻ

Z mieszkania Moszka Fogela (Nowowiejska 9), za pomocą włamania skradziono futro, różne ubrania, biżuterję, nakrycia platerowane i t. p. kosztowności. Poszkodowany oblicza straty na sumę 10.000 zł.

KRADZIEŻE

Ubrania wartości 2.000 zł. skradziono z mieszkania Jakóba Beljowskiego (Próżna 11).

— Ubrania i palta wartości 1.700 zł. —

Władysławie Piotrowskiej (Marjensztadt 25).

— Wyroby tytoniowe wartości 1000 zł. — ze sklepu Czesława Kosińskiego (Marszałkowska 19).

— Różne rzeczy wartości 12.000 zł. — z mieszkania Antoniego Wunhajlera (Karmelicka 11).

— Ubrania i bieliznę, wartości 1.500 zł. — z mieszkania Ursyia Freimana (Zielna 19).

— Ubrania i bieliznę wartości 1.700 zł. — z mieszkania Romualda Rudego (Kozia 5).

Nocy ub. niewykryty sprawca wyjął 3 szybki w szafce reklamowej kina umieszczonej na domu (Oboźna 4) i skradł kilka kart fotograficznych z filmu „Królowa gór”. Na widok nadchodzącego policjanta, amator fotografii zbiegł, porzucając skradzione karty.

TEATRY

REPERTUAR.

TEATR WIELKI. Dziś w niedzielę „Faust” z ostatnim występem Kaczmarza. W poniedziałek opera nieczynna. We wtorek „Tosca”
TEATR LETNI daje niezmiernie zabawną, pełną humoru krótkowielę Wincentego Rapackiego „W czepku urodzony”, która cieszy się wielkim powodzeniem.

Teatr Polski

Ładna historia

TEATR POLSKI daje dziś i jutro gorąco oklaskiwaną „Ładną historję” Caillaveta i de Flersa.

Teatr Mały

Rozum i głupstwo.

TEATR MAŁY gra codziennie komedję Perzyńskiego p. t.: „Rozum i głupstwo”.

Przy bólach lub zawrotach głowy, szumie w uszach, bezsenności, złem samopoczuciu, pobudzeniu należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych dolegliwościach środek — wodę gorzką Franciszka-Józefa. Sprawozdania naczelných lekarzy zakładów leczniczych dla chorób żołądka i kiszek stwierdzają nadzwyczajną skuteczność naturalnej wody Franciszka-Józefa, jako środka przeczyszczającego.

Skład sukna i kortów
PAWŁA DIPONT
DAWNIJ
HENRYKA MEYLERT

w Warszawie, ulica Senatorska Nr. 11. Telefon Nr. 48-79.

Wielki wybór towarów z fabryk krajowych i zagranicznych
Dla Przewielebnego Duchowieństwa 10% rabatu.

„WESTERAS”

oryginalne Szwedzkie żniwiarki na spłaty do czerwca 1930 roku
sprzedaje

Inżynier STANISŁAW NAWAKOWSKI, Sp. z o. o.
w Warszawie, ul. Kredytowa Nr. 4. Tel. 291-34.

Oddziały:

KOWEL, ul. Warszawska Nr. 1. HORODZIEJ, ul. Szosowa Nr. 22.
NOWOGRÓDEK, ul. 3-go Maja Nr. 1.

KATALOGI DARMO.

PAN NOWY-ŚWIAT 40, POCZĄTEK O GODZ. 4.

Najlepszy film 1929

PAT I PATACHON

„W OBLICZU ŚMIERCI”

Dla młodzieży ceny na wszystkie miejsca 1 zł.

2 POKOJE Z KUCHNIĄ LUB 1 POKÓJ Z KUCHNIĄ DLA SPOKOJNEGO MAŁŻEŃSTWA Z JEDNEM DZIECKIEM POSZUKUJE OD GOSPODARZA W STARYM DOMU.

..... Warunki do omówienia.

Łaskawe zgłoszenia do administracji „Polska” dla Społecznika.
Telefonicznie od godz. 9 — 11 i od 4 — 7 numer telefonu 436-18.

POŚREDNICY WYŁĄCZENI.

UDOSKONALONE MASZyny DO WYROBU

DACHOWKI cementowej, PUSTAKÓW betonowych, CEMBROWINY studziennej, ŻŁOBÓW, SŁUPÓW, PŁYT, RUR poleca FABRYKA MASZYN

RZEWUSKI i S-ka Warszawa, Ordynacka 7.

Zysk wytwórni betonowej w jednym roku wynosi **ok. 5.000 do 6.000 zł.**
Żądajcie cenników i objaśnień.

RODZICE!

CZY ZNACIE JUŻ

„MAŁEGO APOSTOŁA”

to najmiłsze piśmko dla dzieci wychodzące co miesiąc w Warszawie?

Nie? To szkoda!

Zamówcie je czempędzej w najbliższym urzędzie pocztowym lub wprost w administracji,

Warszawa.

Krakowskie Przedmieście 71

a przekonacie się, że sprawicie przez to dzieciom wielką radość, a sami uzyskacie znakomitą pomoc w ich wychowaniu.

Prenumerata roczna 2 zł.

TANIO
WYGODNIE
BEZPIECZNIE
SAMOLOTY
LINIJI
LOTNICZYCH

LOT
przewożą codziennie pasażerów, pocztę i towary na linjach:

- Warszawa - Katowice - Kraków
- Poznań - Warszawa - Lwów
- Lwów - Warszawa - Gdańsk
- Warszawa - Katowice - Brno - Wiedeń
- Kraków - Katowice - Brno - Wiedeń

Informujcie się:

- WARSZAWA: ul. Marszałkowska 138, tel. 5-71, 5-72 i 573, lotnisko przy ul. Topolewej tel. 8-50 18-60.
- KATOWICE: lotnisko tel. 145.
- KRAKÓW: ul. Szpitalna 32, tel. 32-22 lotnisko tel. 25-45.
- LWÓW: ul. Jagiellońska 20, telefon 45-71, lotnisko tel. 29-36.
- POZNAŃ: „Orbis”. pl. Wolności 9 tel. 52-18. Lotnisko 67-11.
- GDZAŃSK: Danzing-Langfuhr, telefon 415-31.
- BRNO: Lotectvi. tel. 42-66.
- WIEDEŃ: I. Tegetthoffstr. 7, Mezzanin tel. R. 21-0-84, lotnisko Aspern tel. 48-5-60.

OSŁABIENIE
BLEDNICĘ
LECZY
HEMOGEN
oryginalny tylko
z firma
KLAWE

BACZNOŚĆ!

Gospodarstwo 140 mórg, ziemi pszennej, w mieście, wyższe szkoły, gimnazja, żywy i martwy inwentarz, dom 12 pokoi, światło elektryczne, cena 90.000 wplaty 50.000 zł.

Gospodarstwo 108 mórg, pszenno-żytniej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 50.000 zł. wplaty 30.000 zł.

Gospodarstwo 152 morgi, pszenno-żytniej, z budynkami, inwentarzem, cena 70.000 wplaty 40.000 zł.

Gospodarstwo 120 morg, przy mieście powiatowem, dom 8 pokoi, z żywym i martwym inwentarzem, cena 60.000 zł. wplaty 30.000 zł.

Gospodarstwo 100 mórg, pszenno-żytniej, ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 30.000 zł. wplaty 20.000 zł.

Gospodarstwo 31 morga ziemi pszennej, z budynkami, inwentarzem, cena 16.000 wplata 10.000 zł.

Gospodarstwo 110 mórg, pszenno-żytniej, ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 20.000 zł. wplata 12.000 zł.

Gospodarstwo 80 mórg, pszennej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 45.000 zł. wplaty 30.000 zł.

Gospodarstwo 60 mórg, pszennej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 30.000 zł. wplaty 20.000 zł.

Gospodarstwo 54 morgi, pszennej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 25.000 zł. wplata 12.000 zł.

Gospodarstwo 85 mórg, ziemi pszennej, z budynkami, inwentarzem, cena 40.000 zł. wplata 30.000 zł.

Gospodarstwo 53 morgi, pszennej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 20.000 zł. wplaty 12.000 zł.

Gospodarstwo 64 morgi, ziemi pszenno-żytniej, z budynkami, inwentarzem, cena 45.000 zł. wplaty 30.000 zł.

Gospodarstwo 98 mórg, ziemi pszennej, 5 mórg ogrodu owocowego, dom 8 pokoi, od Poznania 14 km. z żywym i martwym inwentarzem, cena 100.000 zł. wplaty 60.000 zł.

Gospodarstwo 61 morga, pszenno-żytniej, ziemi z budynkami, inwentarzem, cena 40.000 zł. wplaty 20.000 zł.

Gospodarstwo 42 morgi, z budynkami, inwentarzem, z żywym i martwym inwentarzem, pszenna ziemia, cena 15.000 zł. wplaty 10.000 zł.

Gospodarstwo 175 mórg, pszenno-żytniej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 39.000 zł. wplaty 25.000 zł.

Gospodarstwo 300 mórg, pszennej ziemi, na Pomorzu, z budynkami i inwentarzem, dom 6 pokoi, cena 120.000 zł. wplaty 55.000 zł.

Gospodarstwo 41 morga, z budynkami, inwentarzem, dom 5 pokoi, cena 22.000 zł. wplaty 15.000 zł.

Gospodarstwo 90 mórg, pszennej ziemi z budynkami, inwentarzem, cena 45.000 zł. wplaty 25.000 zł.

Gospodarstwo 50 mórg, z budynkami, inwentarzem, cena 35.000 zł. wplaty 20.000 zł.

Gospodarstwo 190 mórg, ziemi pszennej, z budynkami, inwentarzem, 16 km. od Poznania, dom 6 pokoi i kuchnia, cena 100.000 zł. wplata 50.000 zł.

Gospodarstwo 64 morgi, pszenno-żytniej, ziemi od powiatowego miasta 5 km., dom 2 pokoje i kuchnia, budynki murowane, z żywym i martwym inwentarzem, rola przy domu, cena 14.000 zł. wplaty 10.000 zł.

Gospodarstwo 73 morgi ziemi pszenno-żytniej, z budynkami, inwentarzem, cena 30.000 zł. wplaty 20.000 zł.

Gospodarstwo 140 mórg, pszenno-żytniej ziemi, budynki murowane, z żywym i martwym inwentarzem, cena 50.000 zł. wplaty 25.000 zł.

Gospodarstwo 39 mórg, pszennej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 16.000 zł. wplaty 12.000 zł.

Gospodarstwo 80 mórg, pszennej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 45.000 zł. wplaty 25.000 zł.

Gospodarstwo 68 mórg, pszenno-żytniej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 20.000 zł. wplaty 15.000 zł.

Gospodarstwo 93 morgi, pszennej ziemi, z budynkami, inwentarzem, cena 50.000 wplaty 20.000 zł.

Prócz wyżej wymienionych, gospodarstw mań wiele większych i mniejszych, które są z żywym i martwym inwentarzem, z budynkami, zaraz na sprzedaż przy kupnie wolne, w razie przyjazdu proszę zabrać 5 — 10.000 zł. na załadek. Zgłoszenia przyjmuje: Firma Sowiński właśc. St. Paterek Poznań, św. Marcina 22, telefon 18-97.

MIEJSKIE ZAKŁADY ZAOPATRYWANIA WARSZAWY W SWOICH

SKLEPACH SPOŻYWCZO-KOLONJALNYCH

załatwiają codziennie

około 50 tysięcy stałych nabywców

co dowodzi,

że zarówno gatunek towaru jak i ceny w tych sklepach stoja na korzystnym dla nabywców poziomie.

ADRESY SKLEPÓW MIEJSKICH:

ul. Senatorska 12, tel. 40-50.	ul. Brzeska 15-17.	ul. Kopernika 25.
» Wronia 57.	» Wileńska 35.	» Hrubieszowska 10.
» Wolska 47-a.	» Św. Wincentego 47.	» Koszykowa 47.
» Grójecka 25.	» Syrokomli 8.	» Orla 1.
pl. Kazimierza W. t. 412-42.	» Mokotowska 63.	» Smocza 37.
ul. Ciepła 26.	pl. Trzech K. 8, tel. 415-08.	» Wilanowska 18-20.
» Emilji Plater 19, t. 412-41.	ul. Stalowa 63	Annopol, Baraki.
» Sienkiewicza 1, tel. 515-36.	» Twarda 30.	Żoliborz, Baraki.
» Marsz. 15, tel. 412-43.	» Złota 5 i 62	ul. Nowolipki 43.
» Belwederska 10.	» Krochmalna 43.	» Al. Jerozolimskie 75.
» Czerniakowska 191.	» Dobra 27.	» Wolska 79.
» Muranowska 8.	» Krucza 26, tel. 320-29	Żoliborz, Al. Wojska Pol. 29.
» Karowa 4.	» Bednarska 19.	ul. Leszno 50.
» Podwałe 30-32.	» Żelazna 84.	» Stawki 46.
» Zakroczymiska 9.	» Grzybowska 42.	» Żelazna 44.
» Leszno 12.	» Kępną 13.	» Marjańska 6.
» Św. Jerska 34.	» Lubckiego 5.	» Al. Jerozolimskie 103.
» Dzielna 49.	» Twarda 46.	» Sandomierska 19.
» Dzika 37.	» Raszyńska 44, tel. 435-10.	» Czerniakowska 61.
» Powązkowska 58.	» Puławska 95.	» Książęca 6.
» Grzechowska 9.	» Targowa 8.	Półhurt:
» Kawenczyńska 4.	» Długa 23.	» Żelazna 54-56, t. 516-83.

Informacje: Biuro Działu Sklepów, ul. Kredytowa 2, tel. 96-79 i 235-70.

GDZIE KUPOWAC W WARSZAWIE?

5 groszy na misje da każdy chętnie naklejając na swych listach i innej korespondencji znaczki misyjne wartości 5 groszy.
Do nabycia:
W KSIĘGARNI
PRZEGLĄDU KATOLICKIEGO
Warszawa, Krak. Przedmieście 71

Co czytasz przechyjąc obecnie na letnisku?
Przeczytałem wzruszającą powieść Pierre L'Ermite'a
JAK ZABIŁAM MOJE DZIECKO
a teraz czytam zajmującą książkę
CZTERY LATA WŚRÓD MURZYŃKÓW.

Warszawskie Zakłady Konfekcyjne
Sp. z ogr. odp.
Biuro w Warszawie, ul. Podwałe 13
telefony 191-80 i 335-22.
Własne wytwórnie: Odzież konfekcyjna, odzież techniczna, bielizna sportowa, umundurowania.

Gilzy patentowane z podwójną watką „DANDY” patent Nr. 714
Polskiej wytwórni gilz
„ZNICZ”
Bronisław Szybowski i S-ka
Warszawa, Marszałkowska 49, tel. 162-48.

Brozura p. t.
**RZĄDY PAPIEŻA
JUBILATA**
do nabycia
w Księgarni Przeglądu Katolickiego
Warszawa, Krak. Przedmieście 71.

PIÓRA WIECZNE
reparuje specjalny zakład po cenach przystępnych.
S. Kuliński i S. Zajac
Nowy-Swiat 33 w podwórzu.
Tel. 149-29.

**NA
SEZON
WIOSENNY**
Kapelusze i czapki sportowe
w modnych fasonach i kolorach
poleca:

Farby lakiery i chemikalja
Zdzisław Rudnicki
Warszawa, Podwałe 13
tel. 335-22 i 191-80.

POCHMARA
ZGODA 3. TEL. 76-24.
ORTOPEDY-
STA SZEWC
wyrabia obuwie
na wszelkie
cierpienia nóg
Jak skrzywienia,
skręcenia,
„płatus” guzy
artretyczne
bezwład palcy,
opadanie pięt
i t. p.

Warszawa, ul. Śmiały 7 m. 21
M. ŻAKOWSKI

NA RATY
KARPOWICZ WACŁAW
Miodowa 6, tel. 152-20.
Polecamy na sezon wiosenny palta męskie, damskie, garnitury oraz materiały loklowe, kamgarny, gabardiny, wełny, jedwabie i inne.
Obuwie.

BALUSTRADY
schody, okna, kolumny
roboty ślusarskiej po cenach konkurencyjnych
solidnie wykonana
J. KRYGIEL
Redutowa 10, tel. 53-18.

MEBLE solidne najtaniej!
Wydór wielki!
Sypialnie, jadalnie, gabinety, Kredensy, stoly, krzesła, Otomany, tapczany, kozetki, Brystolki, okazyjne salony i komplety klubowe. Gotówką, ratami. Dogodne warunki.
„FLORIDA”.
Chmielna 41, róg Marszałkowskiej

Główny Skład Patefonów
ADAMA KLIMKIEWICZA
Warszawa
Marszałkowska Nr. 154.
Wysła bezpłatnie:
Cenniki i repertuary oraz warunki

RATUJECIE ZDROWIE!

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera łagodzą cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, i cierpienia hemoroidalne. Cena pół pudełka zł. 1.50, podwójne zł. 2.50. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw.

Skład Główny:

„Proton” — Warszawa, Św. Stanisława 9/11.

NOWOŚĆ! NIEDAWNO OPUŚCIŁY PRASĘ **NOWOŚĆ!**

„ROCZNIKI KATOLICKIE”

NA ROK 1929, TOM VII, str. 560. CENA 10 zł. W OPRAWIE 12.50 zł.

Poleca się też:

„Roczniki Katolickie” na rok 1928 (tom VI). Cena 12 zł., w płóciennym oprawie 14,50 zł.
„Roczniki Katolickie” na rok 1927 (tom V). Cena 12 zł., w dobrej oprawie 14,50 zł.
„Roczniki Katolickie” tom IV. Cena 12 zł., w dobrej oprawie 14 zł.
„Roczniki Katolickie” tom III. Cena 12 zł., w dobrej oprawie 14 zł.
„Roczniki Katolickie” tom II. Cena 9 zł. (Ostatnie trzy tomy na wyczerpaniu).
Kazania niedzielne „Miecz ducha”. Cena 10 zł.
Kazania patryjotyczne „Lud jako lew”. Cena 6 zł.
Kazania okolicznościowe: „Wszystkiem dla wszystkich”. Cena 2,50 zł., opr. w płótno 4 zł.
„Wśród pieśni”, impresje. Cena 2 zł., w opr. 3,50 zł.

Zamawiać można u autora: X. N. CIESZYŃSKI, POZNAŃ, przy kościele P. Jezusa oraz we wszystkich księgarniach.

ZAKŁAD
KAMIENIARSKI
Wykonuje:
Roboty marmurowe, granitowe z płaskowca i reperacje fakowych.
Ceny konkurencyjne.
Nowy-Swiat Nr. 38. Tel. Nr. 145-92.

W czasie wakacji pamiętaj,
że w nowym roku szkolnym zaopatrzyć się możesz w książki i podręczniki szkolne.
w Księgarni Przeglądu Katolickiego
w Warszawie, Krak. Przedm. 71.

BUTY ZDROWIA
wykonuje
SZEWC ORTOPEDYSTA
A. BIERNACKI
Elektoralna 19.

Medale złote Petersburg 1916 r.
Warszawa 1927 rok.
Ortopeda Ant. Kugler
Marszałkowska 42. tel. 146-52.

Poleca najnowszych ulepszeń:
protezy, aparaty ortopedyczne,
pasy brzuszne i przepuklinowe,
wkładki na płaską stopę.
Obuwie ortopedyczne.

PIERWSZORZEDNE
KURSY KROJU
SZYCIA I MODELOWANIA
MISTRZYNI **A. WISNIEWSKIEJ-DOBROCKIEJ**
WARSZAWA, NIECAŁA 12, TELEF. 72-04
PRZYJMUJE ZAPISY CODZIENNIE.
WARUNKI BARDZO PRZYSTĘPNE.
DLA SAMOUKÓW PODRĘCZNIK KROJU.

**KAPELUSZE
I
CZAPKI
MĘSKIE**
KAROL STEGNER ul. TRĘBACKA 11.

**Rekopisów nadesłanych
i niezamówionych
Redakcja nie zwraca.**

NA RATY I ZA GOTÓWKĘ!
wykwintne ubiory
męskie
poleca firma:
CZYŻEWSKI Złota 15.

Zakład Krawiecki
JAN ŚNIEGUŁA
UL. NOWOGRODZKA 25.
Poleca wykwintną robotę ze swoich i z powierzonych materiałów.
Solidnym udziela kredytu.

ZAKŁAD ZDOBNICTWA ROŚLINNEGO
Michał Kordus junior i S-ka Warszawa, Żytnia 34
tel. 258-72.
poleca własnej hodowli: rośliny reklamowe i gruntowe w doniczkach i na kwiat cięty, oraz wszelkiego rodzaju wyroby bukietów.

NA RATY I ZA GOTÓWKĘ
Wykwintne okrycia damskie, męskie, uczniowskie, dziecięce oraz konfekcje damską oddaje na dogodnych warunkach.
Solidna robota. Ceny konkurencyjne.
L. Szablowski, Bracka 6.

Fabryka luster i szlifiernia szkła
B-cia BABICZ
Warszawa, Solec 77. tel. 150-02.
Lustra meblowe i galanteryjne, szkła techniczne oraz wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące.

CENA NUMERU w Warszawie i na warszawskich dworcach kolejowych 20 groszy. Przedpłata miesięcznie w Warszawie i na prowincji 4 zł. 50 gr. zagranicą zł.

CENY OGŁOSZEN: Za wysokość 1 milim. lub za jego miejsce. przed tekstem (układ 4-szpaltowy) 70 gr. w tekście (układ 4-szpaltowy) 90 gr. wzmianki 1 zł. 50 gr. Za tekstem (zwyčajnie) układ 8 szpaltowy 30 gr. Drobiazgi za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i załatwienie pracy 50% taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne skośne) o 50% drożej. Ogłoszenia Przyjmuje się tylko za gotówkę.

Adres Redakcji, Administracji i Ekspedycji **Krak. Przedm. 71. Telefon Redakcji 503-59. Administracji 240-15.**